

REINKARNATION

Annie Besant

VisdomsNettet
www.visdomsnettet.dk

REINKARNATION

Annie Besant

Oversat og redigeret af
Thora Lund Mollerup & Erik Ansvang

Indledning

Indledning

Meningen med reinkarnation

Hvad er det, der reinkarnerer?

Hvad er det, der ikke reinkarnerer?

Reinkarnationens proces

Reinkarnationens mål

Reinkarnationens årsager

Beviser for reinkarnation

Indvendinger mod reinkarnation

Afslutning

Indledning

Det er vanskeligt at få accept af en ny sandhed i den strøm af argumenter og modargumenter, der kendetegner nutidens debat og informationsstrøm. Men det er endnu vanskeligere at få opbakning til en sandhed, som de fleste tror, er ny, fordi den er så gammel, at de fleste har glemt den.

Hvis det var muligt at køre filmen baglæns, så man kunne se menneskehedens intellektuelle historie passere forbi, sådan at fortidens århundreder og årtusinder blev repeteret, så ville det sandsynligvis ikke gøre et større indtryk, hvis en verdensomspændende ide forsvandt i nogle få århundreder i nogle få nationer. Men når ideen, der stammer fra en fjern fortid, ignoreres af Europas intellektuelle, og europæerne nu begynder at acceptere den igen, så får ideens relative kortvarige forsvinden uforholdsmæssige proportioner.

Europas bidrag til menneskehedens intellektuelle udvikling er ganske vist omfattende og uvurderligt, men europæerne er tilbøjelige til at overvurdere deres egen betydning og til at glemme, at Europas intellektuelle indflydelse gennem nogle få århundreder reelt er meget lille, og at den europæiske indflydelse ikke er i stand til at opveje det samlede udbytte af de ikke-europæiske nationers tænkning gennem mange årtusinder.

Europas korte fortid fylder endnu så meget i europæernes bevidsthed, at de ikke er i stand til at se den i et større perspektiv og vurdere den objektivt. Den europæiske selvopfattelse har vokset sig så stor og lysende, at den blænder og skjuler hele den øvrige verdens fortid. Denne selvforblændelse er naturligvis farlig. Intellektuelt hovmod må ikke forveksles med intellektuel vækst – og det gælder både for det enkelte menneske og for den enkelte nation. Opfattelsen af at ikke-vestlige mennesker generelt er primitive og uvidende, og at man intet kan lære af dem, er både primitiv og uintelligent. Intelligent mennesker lytter først og fremmest til mennesker, der tænker anderledes end dem selv, for forskellige synsvinkler rummer potentielt muligheden for at erkende nye sider af sandheden i stedet for konstant at søge bekræftelse på den synsvinkel, man selv har valgt. Menneskets kultur, vaner, traditioner og miljø er som farvede glas. Når sandhedens hvide lys ses gennem nationens glas, farves lyset og det hvide lys opfattes som forskellige farvenuancer. Det er ikke muligt at frigøre sig fra kulturens farvede glas og se det rene og klare lys, men hvis menneskehedens i stedet forsøger at forene deres forskellige farvede lysstråler, vil de smelte sammen og blive til rent klart hvidt lys.

Reinkarnation har været en indlysende sandhed og et fundament for milliarder af menneskers livssyn i millioner af år. I middelalderen gled reinkarnationstanken imidlertid ud af de fleste europæeres bevidsthed, og det medførte, at denne sandhed mistede sin indflydelse på menneskets mentale og moralske holdning til stor skade for den åndelige udvikling. I løbet af det 19. århundrede dukkede den igen op hos flere af Vestens store tænkere, der så reinkarnation som en mulig forklaring på nogle

af de problemer, der ellers savnede en logisk forklaring. Debatten om dette emne er støt og roligt vokset, og navnlig fordi reinkarnation er en naturlig og selvfølgelig del af åndsvidenskaben, har ideen vundet terræn blandt tænkende mennesker, der ønsker at studere livets og udviklingens mysterier fra nye synsvinkler i stedet for kritikløst at acceptere den anerkendte opfattelse.

Der er ingen tvivl om, at reinkarnation altid har været et helt afgørende element i Østens store religioner. Reinkarnationstanken var etikens grundvold i det gamle Indien såvel som i det gamle Egypten. Hos jøderne var denne lære – så vidt man ved – ret almindelig hos farisæerne,¹ og forskellige sætninger i det nye testamente afslører, at den også var almindelig hos datidens folk. Eksempelvis blev Johannes Døbereren betragtet som en reinkarnation af Elias – og disciplene spørger Jesus, om den blindfødte lider på grund af de synder, han selv har begået, eller på grund af dem, hans forældre har begået.

Også Zohar² taler om, at sjælene er underlagt en lov, der medfører, at deres vandring går fra et legeme til et andet. *"Alle sjæle er underlagt metempsykosis (a'leen b'gilgoolah)³, men menneskene kender ikke Den Helliges veje – velsignet være dette! De er uvidende om den vej, der er deres lod i tiderne, både før de kom til denne verden, og efter at de har forladt den".⁴*

I *Kether Malkuth* findes øjensynligt den samme opfattelse, som Josephus giver udtryk for, idet der siges: *"Hvis den (sjælen) er ren, da skal den indgå til nåde og glæde på den samme dag, men dersom den er uren, da skal den for en tid vandre i smerte og fortvivlelse".⁵*

De store kirkefædre forkyndte også reinkarnationslæren. Rufinus⁶ fortæller, at troen på reinkarnation var selvfølgelig og almindelig blandt de første kirkefædre – og det er overflødigt at nævne, at de filosofiske gnostikere og nyplatonikerne betragtede den som en integrerende del af deres lære.

Hvis blikket rettes mod den vestlige halvkugle, møder man reinkarnation som en rodfæstet tro blandt mange af Nord- og Sydamerikas indianerstammer – herunder maya-stammen. Mayaernes sprog og symbolik er på en mystisk og særdeles interessant måde forbundet med det gamle Egyptens, og selv den dag i dag fastholder mayaerne den traditionelle lære. Og mange andre stammers navne kunne føjes til denne opremsning, for fund fra fortidens store og berømte nationer viser, at selv under civilisationens forfald, bevarede man forfædrenes tro på reinkarnation – og denne tro forbandt dem med de mægtige folkeslag i endnu ældre tider.

Det er helt utænkeligt, at en universel lære, der kan spores tilbage til så fjerne og så højt udviklede kilder, skulle glide ud af menneskelig tænkning og forståelse. Den formørkelse, der har fået reinkarnationslæren til at forsvinde i nogle århundreder, er kun partiel, og den berører kun en lille del af menneskeheden.

1 Josephus, *Antiq.*, XVIII. 1., Par. 3. siger, at *"de dydige skal have kraft til at få nyt liv og atter leve"*.

2 Zohar betyder "lys" på hebraisk og er en af de vigtigste dele i kabbalaen. Så vidt vides er det Simon bar Jochai, der levede i det 12. århundrede, som skrev Zohar.

3 At gennemgå metempsykosis stammer fra græsk og betyder "overdragelse af sjælen til et andet legeme."

4 Zohar II., s. 99. b. sq. Citeret i Myers *Qabbalah*, s. 198.

5 Citeret i Myers *Qabbalah*, s. 198.

6 Brev til Anastasius, citeret af dr. Walker i *Reinkarnation – a Study of Forgotten Truth*.

Den bølge af uvidenhed, der på et tidspunkt oversvømmede Europa, skyllede reinkarnationslæren med sig, og samtidig udslettede den næsten al filosofi, metafysik og åndsvidenskab. Middelalderens Europa skabte ikke en frugtbar jord, der kunne give gode vækstbetingelser for filosofiske sædekorn og for ny indsigt i menneskets natur og guddommelige skæbne. I samme periode kunne Østen glæde sig over en forfinet og høj civilisation, mens Europa var nedsunken i mørke. Østen rådede over store filosoffer og forfattere, mens litteraturen i Vesten havde det svært. I Østen var reinkarnationslæren hævet over enhver tvivl – uanset om læren blev formidlet via brahmanernes sublime metafysik eller via Buddhas ophøjede moral.

Det er indlysende, at en lovmæssighed i naturen ikke kan udryddes – den kan kun ignoreres i en periode. Og selvom den forsvinder i nogle få århundreder, vil den igen dukke op i menneskehedens bevidsthed. Reinkarnationslærens cykliske mønster i Europas historie kan blandt andet ses i kristendommen, for siden kristendommens grundlæggelse og frem til nutiden, skiftevis forsvinder og viser læren sig – og i nutiden vinder tanken om reinkarnation mere og mere frem.

Da kristendommen kom til Europa, var de europæiske herskeres tænkning dybt præget af reinkarnationslæren. Kirkens forsøg på at udrydde alt det, som præsterne opfattede som vranglære, var nytteløse. I middelalderen var Erigena⁷ og Bonaventura⁸ reinkarnationstankens fortalere, og senere blev læren fastholdt i forskellige sekter. Intuitive tænkere – som for eksempel Paracelsus, Bøhme og Swedenborg – stod fast på læren. De store italienske intellektuelle Giordano Bruno og Campanella forsvarede den entusiastisk. Den tyske filosofi er overalt beriget med læren via Schopenhauer, Lessing, Hegel, Leibnitz, Herder og den yngre Fichte, som forsvarede reinkarnationstanken med største alvor. Både Kants og Schellings antropologiske systemer er på mange måder i overensstemmelse med læren. I *De Revolutione Animarum* opremser den yngre Helmont to hundrede problemer og alle de argumenter, der understøtter reinkarnationslæren. Han pointerer, at sjælen vender tilbage til fysiske menneskelegemer – i overensstemmelse med jødiske forestillinger. Hvis man ser på de engelske tænkere, vil man se, at Cambridge-platonisterne forsvarede reinkarnation med stor indsigt og skarpsindighed – ikke mindst Henry More. Hos Cudworth og Hume omtales reinkarnation som den mest rationelle udødelighedsteori. Glanvils *Lux Orientalis* omtaler læren i en mystisk artikel. Fourier og Leroux var begge tiltrukket af læren. Og André Pezzani udarbejdede et reinkarnationssystem på basis af den romersk-katolske forestilling om forsoningen i sin bog *The Plurality of the Soul's Lives*.⁹

Hvis man kender Schopenhauer¹⁰, vil man vide, at reinkarnation har en vigtig rolle i hans filosofi. Studiet af Upanishaderne har tydeligvis påvirket den tyske filosofis tænkning, og det ville være overraskende, hvis reinkarnation – hjørnesteinen i den hinduiske filosofi – ikke var en naturlig del af hans system. Det intellektuelle og esoterisk interesserede tyske folk har foruden Schopenhauer givet verden flere andre filosoffer, der har betragtet reinkarnationen som en nødvendig faktor i naturen.

7 Johannes Scotus Erigena (810-880) var en af de irsk-skotske munke, som missionerede i Karolingerriget. De irsk-skotske munke synes mærkeligt nok at have holdt den hellenistisk-antikke tradition i hævd. Erigena kunne således græsk, hvilket ikke var almindeligt blandt middelalderens filosoffer.

8 Bonaventura (Giovanni Fidenza) (født Bagnoregio mellem 1217 og 1221 og død i Lyon 1274) var franciskanermunk, teolog/filosof, biskop/kardinal og helgenkåret. Som filosof repræsenterer Bonaventura den mystiske og platoniske tænkning.

9 E.D. Walker, op. cit., pp. 65, 66.

10 Arthur Schopenhauer (1788-1860) var en tysk filosof født i Danzig.

Der er ingen tvivl om, at Fichtes, Herders og Lessings tænke måder vejer tungt i den intellektuelle verden. Ifølge disse tænkere er reinkarnation en løsning på problemer, der ellers er uløselige – eller i det mindste er reinkarnation den bedste hypotese.

Det er imidlertid sandt, at den intellektuelle verdens holdninger ikke er eneherkende, og ingen bør påtvinges andre meninger og holdninger ved at benytte personlig autoritet. Meninger bør snarere vejes end tælles, og selvom den vestlige verdens mest anerkendte og oplyste intelligenser udgør en meget lille minoritet, er der alligevel god grund til at lytte med respekt – hvis man da ikke er så bundet af de nutidens dogmer, at man er ude af stand til at bedømme værdien af argumenter, der støtter en sandhed, som for tiden ikke er anerkendt.

Det er vigtigt at lægge mærke til, at selve reinkarnationsideen ikke længere betragtes som en absurd tanke i de vestlige lande – i det mindste ikke af oplyste mennesker. Ideen er lidt efter lidt blevet accepteret som en mulig hypotese, og den anerkendes først og fremmest på grund af sin evne til at forklare tilsyneladende uforklarlige fænomener. Men selvom den betragtes som en kendsgerning af stadig flere, bør den snarere anses som en sandsynlig hypotese, der kaster mere lys over uforklarlige problemer – som for eksempel menneskets natur, dets karakter, dets udvikling og dets skæbne – end andre teorier. En mester har sagt, at reinkarnationen og karma er de to åndsvidenskabelige emner, som Vesten har størst behov for. Derfor er det nu hensigten at forsøge at give et omrids af den esoteriske filosofis centrale lære – *reinkarnation*.

Meningen med reinkarnation

Lad os først forsøge at få en klarere forståelse af, hvad der menes med reinkarnation. Ordet "reinkarnation" stammer fra det latinske "in carno" eller "re-in-carno", der betyder "igen i kødet". Det kan også oversættes til "genfødsel". Reinkarnation vil derfor sige, at sjælen igen "indtræder i kødet". Med andre ord eksisterer der noget relativt vedvarende, som med mellemrum indtræder i noget relativt ikke-vedvarende. Men selve ordet afslører intet om det relativt vedvarendes og det relativt ikke-vedvarendes natur – bortset fra, at det ikke-vedvarende består af "kød".

Et andet ord, der nogle gange benyttes i betydningen reinkarnation, er det græske ord *metempsykosis* – "overdragelse af sjælen til et andet legeme." Ordet henleder opmærksomheden på den ene side af processen, for vægten lægges på *sjælen* – det relativt vedvarende. De to ord beskriver på en måde hele ideen, for i sammenhæng beskriver de en sjæl, der med visse intervaller indtræder i forskellige legemer af kød. Og selvom ordet *sjæl* ikke er klart defineret, og selvom ordets teologiske betydning er en anden, vil de fleste mennesker forstå, at ordet beskriver et liv, der er varer længere end det fysiske legemes liv.

Reinkarnation og *metempsykosis* er to ord, der begge forklarer, at et legeme af synligt stof er belivet af et usynligt princip, der overlever det fysiske legeme, og som efter en kortere eller længere periode efter det fysiske legemes død, igen træder ind i et nyt legeme af fast stof. Denne sandhed er måske aldrig blevet udtrykt klarere og smukkere end i Shri Krishnas berømte opmuntring til Arjuna i Bhagavad Gita:

Den Ene, som er evig, uforanderlig og ubegribelig, har iført sig legemer, som vi ved, er endelige – jeg siger dig derfor, at den, der tror, at han kan dræbe, og den, der tror, at han kan dræbes, de er begge uvidende. Han dræber ikke, ej heller kan han dræbes. Han er ikke født, ej heller kan han dø. Han hverken var eller ophører nogen sinde med at være. Ufødt, udødelig evig og uden alder, dræbes han ikke, fordi legemet slås ned. Den, der ved, at han er uforgængelig, ufødt, at hans væsen ikke kan tilintetgøres, hvordan kan dette menneske dræbe, O' Partha – eller tilskynde nogen til at dræbe? Ligesom et menneske aflægger en gammel slidt klædning og ifører sig en ny, således aflægger et menneske, hvis bolig er legemet, det udslidte legeme og ifører sig andre og nye. Våben kan ikke fælde ham, ild ikke fortære ham, vind kan ikke udtørre ham. Uendelig er han, og han kan i sandhed hverken skades af vand eller vind – vedvarende, altgennemtrængende, bestandig, urokkelig, ældgammel, umanifestet, utrolig, uomskiftelig kaldes han – derfor – når du kender ham som den, han er, burde du ikke sørge.¹¹

11 Citeret fra Annie Besants oversættelse, 2. samtale 19-25 v.

Man kan derfor sige, at den esoteriske filosofis reinkarnationsteori er en påstand om, at der eksisterer et levende, individualiseret princip, som beliver og besjæler et fysisk legeme. I døden forlader dette princip det fysiske legeme, og efter en kortere eller længere periode indtræder det igen i et nyt fysisk legeme. Et menneskes liv kan derfor betragtes som en serie af liv i skiftende legemer, der er forbundet med hinanden som perler på en snor, hvor snoren symboliserer det levende princip, og perlerne repræsenterer de skiftende fysiske liv.

Hvad er det, der reinkarnerer?

Når det accepteres, at reinkarnation betyder, at et usynligt livsaspekt successivt beliver en serie af fysiske legemer, og at det opholder sig midlertidigt i disse legemer, opstår der naturligt et spørgsmål: Hvad er dette livsaspekt – dette reinkarnerede princip? Et klart svar på dette spørgsmål er forudsætningen for at forstå hele reinkarnationstanken. Der er derfor god grund til at begynde ved begyndelsen – ved de omstændigheder, der førte til den første inkarnation af livsaspektet i en menneskelig form. For at forstå denne hændelse er det nødvendigt at udforske de udviklingstrin, som mennesket har gennemgået.

Ifølge åndsvidenskaben er ånden, monaden eller atma-buddhi¹² *"... kilden til al evolution. Det er den uimodståelige livskraft, der er roden til alle ting."*¹³ Er man ikke fortrolig med disse åndsvidenskabelige udtryk, vil det måske være nemmere at forestille sig, at det er Det Ene Universelle Liv, der er roden til alt, hvad der er skabt, som åbenbarer sig gennem det skabte og lidt efter lidt udvikler de utallige og forskellige former, der tilsammen udgør Universet.

Det er ikke muligt at gennemgå hverken Universets eller planetens esoteriske historie i denne bog. Her er det blot tanken at tage tråden op ved begyndelsen af det nuværende udviklingsstadium – dengang spiren til det, der skulle udvikle sig til et menneske, voksede frem på planeten. Denne spire var naturligvis et resultat af den forudgående evolution. H.P. Blavatsky har givet en detaljeret beskrivelse af denne evolution i *Den Hemmelige Lære*, bind 2. Ønsker man at studere emnet mere detaljeret, er det nødvendigt at henvise den studerende til dette værk. Her må det være tilstrækkeligt at sige, at den fysiske form til det, der skulle blive et menneske, havde udviklet sig relativt langsomt, idet to store rodracer havde gennemgået deres fulde udviklingsforløb, og halvdelen af udviklingen i en tredje rodrace var gennemført, før menneskets fysiske eller animale natur var fuldt udviklet.¹⁴ Denne natur kan med rette kaldes animal, for det er denne natur, mennesket har tilfælles med dyret – det vil sige det grove fysisk-æteriske legeme, kønsdriften samt begærlivet. Denne natur blev skabt af såvel fysiske som andre kosmiske energier i løbet af millioner af år. Den var gennemstrømmet af Det Universelle Liv, som er evolutionens bagvedliggende kraft – det liv, som menneskeheden kalder guddommeligt.

Dette udviklingsstadium omtales i en kommentar, der er citeret i *Den Hemmelige Lære*¹⁵, og her siges det, at legemer, som med et åndsvidenskabeligt udtryk kaldes "astrale legemer", nu havde udviklet sig til at blive menneskets fysiske legemer, og dette trin i udviklingen beskrives på denne måde:

12 Atma-Buddhi = ånden.

13 Annie Besant: *The Seven Principles of Man*, p. 63.

14 1. rodrace – den adamiske rodraces laveste form var astral. 2. rodrace – den hyperboræiske rodraces laveste form var æterisk. 3. rodrace – den lemuriske rodraces laveste form var fast fysisk.

15 H.P. Blavatsky, *Den Hemmelige Lære*, 2. bind, p. 206 (ny udgave).

Denne "rupa" (form) var blevet redskab for monaderne (de syvende og sjette principper), som havde fuldendt deres udvikling i de tre foregående "kalpas" (udviklingsrunder). Nu blev de astrale legemer menneskets udtryksform i rundens første menneskerace. Men de var ikke fuldstændige, for de var uden intelligens.

Man kan sige, at her præsenteres de to poler i livets manifestation:

1) Dyrets lavere bevidsthed, som er uden fornuft og samvittighed. Dyrets instinktive bevidsthed medfører, at det lever uden bevidste mål, mens det ubevidst drives frem af en indre uimodståelig kraft – og ...

2) Åndens højere bevidsthed, der er alt for ophøjet og ren til at komme direkte til udtryk på de lavere planer. Derfor er ånden ude af stand til at bygge bro over den afgrund, der adskiller den højere bevidsthed og den animale hjernebevidsthed, som ånden beliver, men som den ikke er i stand til at oplyse.

Sådan var den organisme, der skulle blive et menneske med guddommelige potentialer – men der manglede en kraft, der kunne udfolde disse potentialer.

Da tiden var inde, kom responsen fra mentalplanet – tankens plan – der også kaldes *det manasiske plan* i åndsvidenskaben. Mens den dobbelte udvikling – den monadiske og den fysiske – havde fundet sted på planeten, skete der en udvikling på en tredje linje i en højere sfære, og målet for denne udvikling var også mennesket. På sanskrit kaldes den tredje linje for *manasaputra*. Det er betegnelsen for intelligente, selvbevidste livsenheder, der skulle udvikle den intelligente linje. *Manasaputraer* omtales under forskellige navne: *Lysets herrer, tankens sønner, solpitrier* etc. Det er allegoriske navne, som den studerende efterhånden vil lære at kende, men de forvirrer sandsynligvis begynderen, der kan have problemer med at skelne mellem de forskellige grupper af livsvæsener. Navnet *manasaputra* er i virkeligheden betegnelsen for flere forskellige grader af disse livsvæsener, men for begynderen er det vigtigt at holde fast i, at på et bestemt stadie i evolutionen inkarnerede der bestemte selvbevidste, intelligente livsenheder i menneskeformen. Disse livsenheder havde en lang intellektuel udvikling bag sig, og det fysiske menneske var et redskab, der nu var parat til at modtage dem, og som var velegnet til disse væseners videre evolution.

I stanzerner i *Dzyans Bog* beskrives *manasaputraernes* ankomst i poetiske sætninger:¹⁶

De steg ned – visdommens sønner, nattens sønner – klar til genfødsel – den tredje race var klar. I disse vil vi tage bolig, sagde Flammens Herrer. Den tredje race blev legeme for Visdommens Herrer.

De inkarnerede som lærere og stamfædre til menneskehedens reinkarnerende sjæle, mens solpitrier¹⁷ af en lavere grad inkarnerede i de højst udviklede rodracer. De kaldes *manas* – det femte princip i mennesket – som med et mere almindeligt ord kaldes menneskets *sjæl*.

16 H.P. Blavatsky: *Den Hemmelige Lære*, bind 2.

17 Solpitrier kaldes også Agnishwattaer. Det er en gruppe af pitrier, som er skaberne af den første æteriske menneskerace, de solare stamfædre – solpitrier – til forskel fra barhishaderne – månepitrierne

På en måde ville det være bedre at tale om den reinkarnerende sjæl som "tænkeren", i stedet for at kalde det "tanken" i mennesket, for ordet *tænkeren* giver associationer til et *individuel væsen*, hvorimod ordet *tanken* er noget undefinerbart.

Det er interessant og vigtigt at vide, at det engelske ord "man" (menneske) – der findes i mange sprog – kan føres tilbage til sanskritordet "manas" og til ordets rod "man" – "at tænke". I *Etymological Dictionary*¹⁸ kan man se, at ordet findes på engelsk, svensk, dansk, tysk, islandsk, gotisk, latin ("mas" i stedet for "mans"), og at det er afledt fra sanskritroden "man" – og derfor kan mennesket defineres som "et tænkende dyr". Når man siger "menneske", siger man i virkeligheden "tænkeren", og oprindelsen stammer fra den periode, da *tænkerne "steg ned"* – det vil sige inkarnerede i det fysiske legeme, der var parat til at modtage dem – dengang det fornuftløse dyr blev et tænkende væsen. Det var dengang mennesket blev iført sin "klædning af skind" efter faldet ned i fysisk stof, for at det kunne "spise af kundskabens træ" og derved blive "Gud lig".

På dette udviklingstrin danner mennesket forbindelsen mellem det guddommelige og det animale, som nu er forenede, men som samtidig er forhindret i at indgå en intim forbindelse. Mennesket rækker den ene hånd opad mod den guddommelige monade – mod ånden – som er menneskets ophav, og det stræber opad for at forene sig med sin højere natur, sådan at intelligensen kan blive åndelig og kundskab kan blive til visdom. Den anden hånd rækkes nedad mod det animale princip, som skal være et redskab for mennesket og hjælpe det til at beherske de lavere eksistensplaner – det vil sige det animale, som mennesket skal træne og beherske til brug for højere formål, sådan at det kan blive et fuldkomment redskab for det højere liv.

Opgaven, der ligger foran mennesket, er enorm, for det er intet mindre end at sublimere den animale bevidsthed til et niveau, der kan betegnes som guddommelig bevidsthed. I denne proces skal mennesket sublimere stof til ånd. Bevidstheden skal trin for trin føres tilbage langs den opadstigende bue (evolutionsprocessen) efter den tilværelse, der er gennemlevet på den nedadgående bue (involutionprocessen). På vejen opad skal mennesket medbringe alt, hvad det har erfaret under den lange periode, hvor det har været borte fra sit oprindelige og rette hjem. Til sidst skal mennesket forene *Det Ene Livsvæsens* adskilte aspekter, skabe selvbevidsthed på alle eksistensplaner og få stoffet til at blive åndens fuldkomne udtryk. *Det* er menneskets ophøjede mål. Og for at kunne virkeliggøre denne opgave, fik mennesket et effektivt redskab – *reinkarnation*.

Dette menneske er det *virkelige* menneske, og det er en misforståelse, når man tænker på det fysiske legeme som sit "jeg", for det er i høj grad en overvurdering af den midlertidige "klædning af skind". Det svarer til, at et menneske betragter sit tøj som sig selv – og sig selv som tilhører til sit tøj. På samme måde som tøjet er til for menneskets skyld og ikke omvendt, er legemerne kun nødvendige på grund af det miljø, mennesket befinder sig i. Legemerne skal tjene mennesket – ikke herske over det.

Nogle indianerstammer omtaler aldrig legemlige behov som deres egne. De siger: "Min krop er sulten", "min krop er træt" – ikke: "jeg er sulten" eller "jeg er træt". Og selvom denne talemåde lyder underlig i en vesterlændings ører, så er den mere i overensstemmelse med sandheden end den identifikation med den fysiske krop, der er almindelig i Vesten.

¹⁸ *Etymological Dictionary*, se under "man".

Hvis mennesket kunne forstå, at det naturligvis ikke skal identificere sig med den form, det lever i, men med sjælen, der believer formen, ville livet blive opfattet som noget væsentligt større, vigtigere og mere alvorligt. Denne forståelse ville fjerne mange bekymringer, for det ville blive indlysende, at alle livets hændelser skal ses fra en anden synsvinkel. Menneskets vigtigste mål i livet ville ikke være kroppens glæder eller smerter, men den bevidsthedsmæssige udvikling – der desværre alt for ofte forsinkes – som erfares i livets løb. Der kan høstes erfaringer af alt, hvad der sker i livet, for hver eneste hændelse rummer en lære. Dermed bliver det muligt at se sorger og kriser i et andet lys, for i stedet for at fokusere på selve lidelsen, ville man forsøge at forstå det budskab og den lektie, der meddeles i situationen. Livets hændelser og oplevelser bliver dermed en konstant søgen efter den visdom, der skjuler sig i samspillet mellem årsag og virkning. Livet forandrer sig fuldstændigt, når det ses i reinkarnationens lys – for dermed bliver livet en skole, hvor sjælen – det evige menneske – søger indsigt for at kunne udvikle sig.

Det er vigtigt at holde fast i det faktum, at det er *sjælen*, der er mennesket – at det er individualiteten, det reinkarnerende princip. Sjælen forsøger at blive forenet med den guddommelige monade samtidig med, at den forsøger at forædle og uddanne det lavere animale aspekt, som det er bundet til under det fysiske liv. Sjælen er uløseligt forbundet med den guddommelige monade, som er en gnist af det universelle liv, og det er menneskets mål at blive ét med sit åndelige ophav.¹⁹

Det siges af og til, at sjælen er monadens (åndens) redskab. Sjælen er derfor et medie, som gør det muligt for monaden at fungere på alle planer. Åndsvidenskabens forfattere siger ofte, at det er triaden eller treenigheden i mennesket, der reinkarnerer, og selvom udtrykket er temmelig ubestemt, kan det alligevel bruges, hvis bare den studerende husker, at monaden er universel og *ikke* en separat enhed. Menneskets uvidenhed bedrager, når det oplever, at det er adskilt fra sine medmennesker. Det ser hverken lyset i sig selv eller lyset i andre. Monaden er universel og alle monader udgør en enhed, og derfor er monaden reelt ikke forskellig i forskellige individer. Det er kun sjælen, der reinkarnerer, og det er den individualiserede sjæl, der er emnet i denne bog.

Alle menneskets egenskaber, kvaliteter, samvittighed, hukommelse, intuition og vilje opsamles og bevares i sjælen. Alle erfaringer fra alle de fysiske liv opbevares her, og ved hjælp af sjælens guddommelige, alkymistiske evne forvandles de til en essens af erfaring og kundskab, som er visdom. Selv i den korte periode, der kaldes et fysisk liv, skelner mennesket mellem den kundskab, der erhverves, og den livsvisdom, der udledes af kundskaben.

Frugten af et enkelt livs erfaringer er livsvisdom, men frugten af mange inkarnationer er en visdom med et langt rigere og langt større omfang. Det er det fantastiske resultat af mange årtusinders evolution. Alle de forædlede livserfaringer er samlet i sjælen. Det er en arv, som ethvert menneske kommer til at eje, når det lærer at distancere sig fra de fysiske sanser og det fysiske livs stress og jag, og forbinde sig med højere bevidsthedsplaner, hvor det virkelige menneske – sjælen – befinder sig.

¹⁹ Annie Besant: *The Seven Principles of Man*, p. 60.

Hvad er det, der *ikke* reinkarnerer

Menneskets ydre form – dets fysiske natur – blev skabt meget langsomt gennem to og en halv rodrace, indtil formen var parat til at modtage den livsenhed, der gjorde tænkning mulig. Det er denne lavere natur, der kaldes animal. Den lavere animale natur består af tre forskellige dele:

- 1) Det fysiske legeme
- 2) Æterlegemet
- 3) Astrallegemet

Det er det animale menneske, som alene adskiller sig fra dyreriget på grund af tænkeevnens indflydelse. Og det er tænkeevnens opgave at opdrage og forædle det animale menneske. Hvis man fjerner tænkeevnen, er kun dyret tilbage, selvom den ydre form er menneskelig.

Sjælen – den indre tænker – der er forbundet med det animale menneske, overfører så mange af sine egenskaber til det animale menneske, som det animale menneske er i stand til at modtage og udtrykke. Disse egenskaber overføres gennem den menneskelige hjerne. Det er det, der i åndsvidenskaben kaldes *hjernebevidsthed* eller *lavere manas*. I Vesten er det et videnskabeligt faktum, at det er udviklingen af hjernebevidstheden – lavere manas – der er skillelinjen mellem dyret og mennesket. Det medfører, at det, esoterikeren betragter som den lavere tænkeevne eller hjernebevidsthed, betragtes som *selve* bevidstheden af det store flertal i Vestens kulturlande. Denne forskel i opfattelsen af menneskets bevidsthed skaber selvsagt en del forvirring, når esoterikere og ikke-esoterikere taler sammen. Åndsvidenskaben fortæller, at sjælen, der bestræber sig på at få indflydelse på det animale menneske, udsender en energistrøm, der påvirker den fysiske hjerne. Hjernen *skaber* ikke tanker – den *modtager* tankestrømme. Hjernen opfatter så meget af de mentale impulser, som den i et samspil med andre fysiske egenskaber er i stand til at opfange. Tankestrømmen sætter molekylerne i hjernens nerveceller i en vibrerende bevægelse – på samme måde som en lysstråle får molekylerne i nethindens nerveceller til at vibrere – og på denne måde aktiveres bevidstheden på det fysiske plan.

Fornuft, skelneevne, hukommelse, vilje, forestillingsevne etc. – alle hjernens funktioner og egenskaber – er et udtryk for den tankestrøm, der udgår fra sjælen, men som altid modificeres af de aktuelle fysiske forudsætninger. Det er en forudsætning, at nervecellerne er sunde, at udviklingen af de respektive grupper af nerveceller har det korrekte indbyrdes forhold, at blodtilførslen er tilstrækkelig, og at blodet indeholder de næringsstoffer, som kan assimileres af cellerne og erstatte de udskilte stoffer og tilføre ilt. Hvis nogle af disse betingelser ikke er til stede, kan hjernen ikke fungere optimalt – på samme måde som hvis en musiker skulle spille på en violin, hvor en eller flere strenge var sprunget. Evnen til at udtrykke sig – hvad enten det er gennem tænkning eller gennem toner – er begrænset af instrumentets tilstand.

Det er absolut nødvendigt, at den studerende får en fuldstændig klar forestilling om denne forskel mellem sjælen og det animale menneske. Sjælen er musikeren og det animale menneske er instrumentet, og sjælen spiller sine melodier på hjernens strenge. Hvis dette forhold ikke er forstået, vil reinkarnationslæren være vanskelig at forstå, for det er sjælen, der reinkarnerer og ikke det animale menneske.

Det er dette forhold, der er årsag til mange andre misforståelser. Det animale menneske fødes, og sjælen – det virkelige menneske – bindes til det animale. Sjælen fungerer inkarnation efter inkarnation gennem det animale menneskes hjerne – men sjælen er hele tiden den samme. Sjælen beliver forskellige personligheder med forskellige navne, nationaliteter, racer, køn i forskellige tidsalder. På denne måde indsamler sjælen – det virkelige menneske – kundskab gennem de forskellige personligheder, udleder essensen og omdanner erfaringerne til egenskaber i sin evige natur.

Det er derfor kun den reinkarnerende sjæl, der er i stand til at se tilbage på rækken af inkarnationer og huske de enkelte fysiske liv. Det er alene sjælen, der har overblikket over dette lange drama – scene efter scene – århundrede efter århundrede – årtusinde efter årtusinde. Det animale menneske kan ikke se tilbage på eller huske sine tidligere liv, ganske enkelt fordi det aldrig har levet før. Det enkelte fysiske menneskes medfødte karakter har sjælen opbygget ved hjælp af de mange inkarnationer i skiftende legemer i mange forskellige lande og civilisationer i mange tidsalder.

Første gang mennesker præsenteres for reinkarnationstanken, dukker spørgsmålet op: "Hvorfor kan jeg ikke huske mine tidligere liv?" Men spørgsmålet er ganske enkelt udtryk for, at man endnu mangler sjælen – det virkelige menneske – i sin forståelse. Sjælen kan huske de tidligere liv, men det animale menneske, der endnu ikke fungerer som en integreret del af sjælen, kan ikke huske en fortid, som det ikke selv deltog i. Det animale menneske fødes hver gang med en ny hjerne, og hjernens hukommelse er kun i stand til at erindre de begivenheder, som den selv har registreret. Den kan ikke genkalde sig begivenheder, der er registreret af andre hjerner i andre legemer i tidligere liv. Det bliver først muligt for et menneske at huske tidligere liv, der har forbindelse med det nuværende, når hjernen bliver i stand til at opfange de subtile vibrationer, der forbinder personligheden med sjælen. Og det kan først ske, når personligheden har opbygget forbindelsen til sjælen og har opnået sjælsbevidsthed. Det vil sige, at personligheden – det fysiske menneske – ikke længere identificerer sig med sine tanker, følelser og handlinger, men med sjælen.

Dette menneske *har* ikke en sjæl – det *er* en sjæl. I stedet for at leve i hjernebevidstheden, lever det permanent i sjælens højere bevidsthed. I stedet for at opleve sin sjæl, som noget, der befinder sig uden for sig selv, må det identificere sig med sjælen og kun betragte tanker, følelser og handlinger som sjælens redskaber, der er nødvendige for sjælens arbejde på det fysiske plan. Og disse redskaber skal håndteres og trænes til den højeste grad af fuldkommenhed. Det indebærer, at hjernen skal nå en udvikling, hvor den hurtigt og præcist kan respondere på de indtryk, der kommer fra sjælen.

Det er en vanskelig opgave at sætte det fysiske menneske i bevidst forbindelse med de højere planer, men efterhånden som opgaven løses, vil sjælen i stigende grad blive i stand til at kontrollere sit fysiske redskab, og glimt af erindring om tidligere inkarnationer vil trænge igennem til den lavere bevidsthed. Disse glimt bliver efterhånden til permanente visioner, indtil hele fortiden til sidst opleves i sin helhed.

Hukommelsen overføres gennem den bevidsthedstråd, som det fysiske menneske gradvis opbygger mellem personligheden og sjælen. Via denne tråd samles hukommelsen og giver en følelse af individualitet. Det medfører en erkendelse af, at den nuværende inkarnation kun er den seneste i en lang række, hvor sjælen har iført sig en klædning af kød. På dette udviklingstrin vil det være lige så umuligt at identificere personligheden med sjælen, som det er for et gennemsnitsmenneske at identificere sig med sin overfrakke – for på samme måde som det fysiske menneske kan lægge sin overfrakke efter behov, fordi man erkender, at den er adskilt fra mennesket, er et højt udviklet menneske i stand til at lægge – det vil sige *bevidst* forlade – sit fysiske legeme. På dette bevidsthedsniveau *ved* man, at man ikke er det fysiske legeme, og derfor er enhver tvivl udelukket.

Konklusionen er, at det fysiske legeme, det æteriske legeme og astrallegemet *ikke* reinkarnerer, men at de går i opløsning og stoffet vender tilbage til naturen, når sjælen trækker sig ud af dem. De mest forædlede karaktertræk trækkes ind i sjælen – ind til en fredfyldt hvileperiode, indtil den impuls til videre udvikling, der afsluttede det fysiske liv, er bearbejdet, og sjælen igen søger ny udvikling i den fysiske tilværelse.

Reinkarnationens proces

Når den studerende har accepteret ideen om den reinkarnerede sjæl og forstået forskellen mellem sjælen og det forgængelige animale menneske, er næste trin at forsøge at forstå reinkarnationens *proces*.

Det vil være nemmest at forstå processen og dens kræfter, hvis den iagttages fra sjælens plan. Ifølge den esoteriske filosofi findes der syv bevidsthedsplaner, hvoraf det fysisk-æteriske er det laveste, og dette plan har den største stoftæthed. Sjælen kaldes menneskets femte princip. Mennesket – dette femte princip i mikrokosmos – svarer til det femte bevidsthedsplan i makrokosmos. De syv bevidsthedsplaner er differentieringer af stoffet, og bevidstheden kan potentielt fungere på alle planer.

Stoffet på alle planer repræsenterer forskellige tætheder af ursubstansen. Ursubstans er betegnelsen for den første objektive stoftilstand, der opstod ved Universets skabelse. Ursubstansen er den primære manifestation af Det Ene Livsvæsen. Denne første tågeagtige begyndelse til det fremtidige kosmos rummede oprindelsen til samtlige manifestationer, uanset om de består af den mest subtile ånd eller det tætteste og tungeste stof. Atomerne er skabt af denne første substans. Og af atomerne er der skabt molekyler, som er samlet til faste og stadig mere komplekse celler og former etc. Af denne første substans har kosmos udviklet alt fra de fineste former, der består af ånd, kraft og energi, til former i det groveste, tætteste og tungeste stof. Alle former på alle bevidsthedsplaner består af denne ursubstans, som er til stede i mere eller mindre tætte former, og disse former belives af mere eller mindre kraft.

Begrebet "bevidsthedsplan" er således udtryk for et stadie, hvor urstoffet varierer inden for visse grænser og fungerer under visse lovmæssigheder. Udtrykket "det fysiske plan" – menneskets fysiske verden – er betegnelsen for stof, man kan se, høre, føle, lugte og smage med de fysiske sanser. Sanserne gør det muligt for det fysiske menneske at opleve og erfare dette bevidsthedsplan. Naturvidenskaben taler om kraft og stof, som om det var muligt at adskille energi og stof. Alt er energi, uanset om den viser sig i fast, flydende, luftformig eller endnu finere tilstande på andre eksistensplaner, hvor de forskellige stoftilstande har hver deres særpræg. Bevidstheden kan komme til udtryk på ethvert af disse planer gennem planets stof.

Der må føjes endnu en kendsgerning til denne meget kortfattede og overfladiske beskrivelse. Disse planer ligger *ikke* i lag oven på hinanden ligesom hylderne i en reol. Planerne gennemtrænger hinanden, ligesom æteren gennemtrænger luften, luften gennemtrænger vandet – etc.

De syv principper i mennesket svarer til disse bevidsthedsplaner, og der kan igen trækkes en parallel mellem menneskets principper og de syv bevidsthedsplaner i kosmos.

Det femte princip i mennesket korresponderer med det femte bevidsthedsplan i kosmos – *den universelle tanke*. Her er kilden til den styrende og skabende kraft, der er årsag til de differentieringer, der kaldes "kræfter" på det fysiske plan. (Det femte bevidsthedsplan i kosmos kaldes nogle gange det tredje plan. Det skyldes, at man betragter det atmiske plan som det første. Det er ligegyldigt, om det kaldes det tredje eller det femte – bare den studerende er klar over forholdet til de øvrige planer.) Alle formverdenerne – uanset om formen er subtil, fin eller tæt – er udviklet af den universelle tankes kraft, som integrerer og adskiller atomerne, samler dem i former og nedbryder dem igen, bygger op og river ned, skaber og destruerer, tiltrækker og frastøder. Ifølge åndsvidenskaben er der kun én kraft. Ifølge naturvidenskaben er der mange kræfter. Men de mange kræfter er i virkeligheden i sit inderste væsen én kraft, men denne ene kraft åbenbarer sig på mangfoldige måder.

Hvis man ved skabelse af former mener, at der skabes nye former af et eksisterende materiale, så er det korrekt at sige, at al skabelse af form udgår fra det femte plan. Denne tankekraft er derfor – ifølge den esoteriske filosofi – den eneste kilde til alle former. H.P. Blavatsky omtaler kraften som ...

Tankens hemmelighedsfulde kraft, der er i stand til at skabe ydre, fænomener og objektive resultater ved hjælp af sin egen iboende energi.²⁰

Og på samme måde som denne skabende kraft udgår fra det femte plan i kosmos, udgår den også fra det femte princip i mennesket. I sjælen findes den kraft, der er i stand til at skabe alle ting, og derfor må reinkarnationsmetodens hemmelighed findes i den skabende tankes kraft.

Tanken skaber billeder – som i åndsvidenskaben kaldes *tankeformer*. Det er derfor en bogstavelig sandhed, når det siges, at "tanker er ting". Påstanden kan bevises gennem hypnotiske eksperimenter. En tankeform kan overføres til et stykke blankt papir og blive synlig på papiret for et hypnotiseret menneske. Eller en tankeform kan blive så objektiv, at den hypnotiserede ser og føler den, som om den var en fysisk genstand. På samme måde vil et medie, der ser en tankeform, der er skabt af en deltager i en spiritistisk seance, tro, at der er tale om "en ånd", for tankeformen bliver synlig i deltagerens "aura". En clairvoyant vil også kunne se og beskrive et tankebillede, der bevidst skabes af en tilstedeværende, uden at der siges et ord. Men den trænede vilje må bruges til at gøre billedet så tydeligt som muligt i tanken. Når et menneske visualiserer, er det på en måde clairvoyant, for ved hjælp af viljens kraft skaber det et billede i tankens uhyre fine stof.

Det er også muligt at forme det knap så fine astrale stof. Det er indlysende, når man tænker på, at tankerne reelt er i stand til at forme selv det fysiske legemes tætte stof, hvor menneskets karakter gradvis præger det ældre menneskes ansigt, hvor skønheden ikke består i selve formen og farven, men i *udtrykket* – udtrykket, som er en maske, der er støbt over det indre menneskes karakter.

Enhver tankevane – god eller dårlig – afspejler sig i de fysiske træk, og man behøver ikke være clairvoyant for at kunne sige, om altruisme eller egoisme, tillid eller mistillid, kærlighed eller had er det, der sædvanligvis kendetegner et menneskes tanke- og følelsesliv. Dette forhold er så almindeligt, at det næsten ikke registreres, selvom det har stor betydning – for når den fysiske krops tætte stof kan formes af tankens kraft, er der ikke noget mystisk i ideen om, at finere stoftyper er tilsvarende plastiske, og at de kan antage de former, som sjælen præger i stoffet.

²⁰ H.P. Blavatsky: *Den Hemmelige Lære*, bind 1.

Åndsvidenskaben påstår med andre ord, at sjælen ifølge sin indre natur er en formskabende kraft, og at en ydre objektiv form manifesteres successivt i følgende orden:

1. Sjælen (højere manas) udsender en tanke, som fortættes og antager form på mentalplanet i den konkrete tankes verden (lavere manas).
2. Tankeformen fortsætter ned på astralplanet (følelsernes plan), hvor den samler astralt stof omkring sig og bliver tættere.
3. Hvis den er skabt ved hjælp af en trænet og bevidst viljesimpuls, kan den gå videre til det fysiske-æteriske plan. Her iklædes tanken fysisk stof og kan blive synlig for det fysiske syn.

Men under almindelige omstændigheder bliver den på astralplanet som en såkaldt kama-manasisk form (en kombination af tanker og følelser), der vil blive omsat til objektiv handling på det fysiske plan, når de rette omstændigheder tiltrækker formen. En mester har engang skrevet, at en mester er i stand til ...

“– at skabe og materialisere de former på det fysiske plan, som visualiseringsevnen har dannet af uvirksomt kosmisk stof i den usynlige verden. Mesteren skaber ikke noget nyt, men benytter kun det stof, som findes i naturens store forråd rundt om ham ... Han skal blot vælge det, han behøver, og kalde det tilbage til objektiv tilværelse.”²¹

Måske er det nemmere at forestille sig, hvordan det usynlige kan blive synligt, hvis det forklares ved hjælp af et velkendt eksempel på det fysiske plan. Det er lige blevet forklaret hvordan en form gradvis fortættes, idet den passerer fra sjælens plan til mentalplanet og derfra videre til astralplanet og endelig til det fysiske. Tænk på en glasbeholder, der tilsyneladende er tom, men som i virkeligheden er fyldt med de usynlige gasarter ilt og brint. En gnist fremkalder forbindelse mellem dem, og vandet er skabt – men i en gasformig tilstand. Beholderen bliver herefter afkølet, hvorefter vandet bliver synligt i form af damp. Dampen fortættes og afsætter sig på glasset som vanddråber. Beholderen afkøles yderligere – vandet stivner, og der skabes en hinde af faste iskrystaller. Idet sjælens impuls eller gnist springer, danner den en form af det uhyre subtile stof, der findes på sjælens plan – kausalplanet. Denne form fortættes yderligere på mentalplanet – dampen er en analogi til dette stadie. På astralplanet fortættes den yderligere i den astrale form – og vandet er en analogi til dette stadie. Og endelig fortættes den fysiske form, og her må isen være analogien.

Den, der studerer esoterisk filosofi, ved, at evolutionen skrider frem i en bestemt og ordnet rækkefølge, og derfor betragtes stoffets underafdelinger på det fysiske plan som analogier, der svarer til dets tilstande på de tilsvarende planer i de usynlige verdener. Men er man ikke vant til at studere åndsvidenskab, kan eksemplet måske hjælpe til en forståelse af, hvordan det usynlige kan fortætte sig og blive synligt ved hjælp af dette konkrete, fysiske billede af fortætningsprocessen. Hvis man tænker efter, vil man opdage, at det i virkeligheden er en af de mest logiske kendsgerninger, at finere stof fortætter sig til grovere. Planteverdenen vokser ved at trække atmosfærens luftarter til sig og omforme deres råstoffer til faste og flydende materialer.

21 *The Occult World*, 5. udg. p. 88

Livskraftens funktion består i konstant at danne synlige former af det usynlige, og hvad enten man mener, at beskrivelsen af tankeprocessen er rigtig eller forkert, så er den logisk set hverken umulig eller urimelig. Beskrivelsen er sand – og det er en kendsgerning, der ikke kan diskuteres med clairvoyante forskere, som har iagttaget processen. Og udtalelser fra mennesker, som kan se tankeformer på de forskellige planer, må have større vægt end de meninger og holdninger, der stammer fra mennesker, der endnu ikke har denne metafysiske evne og bare tror på en anden forklaring. Det har mindre betydning, hvis hundrede blinde benægter muligheden af, at synlige genstande kan ses af mennesker med fysisk syn, end hvis blot ét menneske med velfungerende syn bekræfter en iagttagelse. Den studerende esoteriker, der endnu ikke har udviklet det clairvoyante syn, må være tålmodig og afventende. Og det er vigtigt at huske, at kendsgerninger ikke forandres, fordi de benægtes. Verden vil lidt efter lidt få kendskab til tankeformernes eksistens.

Det er nu muligt at fastslå, at årsager opstår på kausalplanet – årsagsplanet eller sjælens plan – som *ideer*. Herefter fortættes ideerne på mentalplanet, hvor de bliver til tanker, der antager form. De suppleres herefter med følelser, og tager form i astralt stof på astralplanet. Og endelig viser de sig objektivt på det fysiske plan som handlinger og hændelser. Fysiske begivenheder er således virkninger af tanker og følelser, der blev skabt i de indre verdener, før de viser sig objektivt i den fysiske verden.

Ifølge åndsvidenskaben er menneskets fysiske legeme en sådan virkning, for det fysiske legeme er en fortætning af æterlegemet. Forestillingen om et legeme af æterisk stof er vigtig, for æterlegemet fungerer som en støbeform for det fysiske legemes tættere stof. Hvis man ønsker at forstå reinkarnationens proces, må man acceptere, at det tætte fysiske legeme er et resultat af, at de tætte molekyler trækkes ind i en æterisk form, som ligger til grund for menneskets yderste klædning.

Og lad os nu vende tilbage til ideen om sjælen, der skaber former. Når det gælder gennemsnitsmennesket, så er det endnu kun i stand til at arbejde gennem lavere manas eller kama-manas – den konkrete tænkning eller en kombination af tanker og følelser. På nuværende tidspunkt i udviklingen er ren kausal tankevirksomhed fra sjælen en sjældenhed. Gennemsnitsmennesket tænker, og derved skaber det tankeformer:

Mennesket befolker hele tiden sin bane i rummet med sin egen verden, hvor dets drømmes, håbs, ønskers og begærs skabninger flokkes omkring det.²²

Hvilken indflydelse denne kendsgerning har på andre mennesker, hører under emnet karma, der er behandlet i en selvstændig bog.²³ De tankeformer, som et menneske skaber, bliver i auraen, og efterhånden som tiden og livet går, vil tankeformernes voksende antal skabe en virkning, der får stadig stigende indflydelse på dette menneske, som dag for dag får en tilbøjelighed til at gentage de samme tanker. Til sidst vil bestemte tankeformer beherske det mentale liv i en grad, der medfører, at mennesket ubevidst vælger at responderer på impulser fra de selvskabte tanker, i stedet for at skabe nye. En vanetænkning – en ydre refleks af den opmaganiserede kraft – er skabt.

²² En mesters ord, citat fra *The Occult World*, p. 90

²³ Annie Besant: *Karma* (kan frit downloades som e-bog fra VisdomsNettet – www.visdomsnettet.dk).

På denne måde opbygges karakteren, og hvis man kender et menneske, der har udviklet disse karaktertræk, kan man med temmelig stor nøjagtighed forudsige, hvordan det vil tænke, føle og handle under bestemte omstændigheder.

Når døden indtræder, befries de finere indre legemer fra det ydre fysiske legeme, og æterlegemet går gradvis i opløsning, efterhånden som det fysiske legeme opløses. Astrallegemet og mentallegemet består i kortere eller længere tid efter den fysiske død, og i efterlivet gennemgår disse legemer forskellige processer, hvor de følelsesmæssige og tankemæssige erfaringerne bearbejdes, og essensen assimileres i form af evner og egenskaber. Kvintessensen – livsvisdommen – overgår til kausallegemet, og derefter opløses først astrallegemet og senere mentallegemet.

Når en ny reinkarnationsperiode nærmer sig, danner sjælen et nyt mentallegeme og et nyt astrallegeme – og Karmas Herrer sørger for en passende æteriske form, der er egnet til at give udtryk for den karma, der skal udarbejdes i det kommende liv i den fysiske verden. Det fysiske legeme opbygges i overensstemmelse med æterlegemet. Den fysiske hjerne, nervesystemet og de øvrige fysiske organer opbygges inde i den æteriske støbeform, og hjernens specifikke sammensætning bliver det – ganske vist ufuldkomne – fysiske udtryk for de mentale vaner og evner, der er karakteristiske for det menneske, der nu skal inkarnere. Hjernen bliver det perfekt tilpassede fysiske redskab, der kræves for at kunne udvikle de færdigheder og talenter, som livets erfaringer gør det muligt at manifestere på det fysiske plan.

For at give et par eksempler på virkningen af forskellige tankevaner, når de praktiseres, kan man nævne en umoralsk og en moralsk mennesketype – en selvisk og en uselvisk karakter. Det ene menneske har ønsker, håb og begær, der konstant drejer sig om personlig tilfredsstillelse, og derfor skaber dette menneske hele tiden egoistiske tankeformer. De samler sig om deres skaber, som påvirkes af sin egen tænkemåde. Efterhånden bliver dette menneske mere og mere skrupelløs og selvoptaget. Til sidst tilsidesætter det uden problemer andres rettigheder, fordi de personlige mål helliger midlerne.

Når dette menneske dør, er karakteren krystalliseret i form af en egoistisk type. Karakteren bevares, og når tiden er inde til en ny inkarnation, får karakteren æterisk form, som danner grundlag for det næste fysiske legeme. Mennesket drages desuden mod en beslægtet familie – mod biologiske forældre, der er i stand til at levere en fysisk arvemasse, der er præget af tilsvarende tilbøjeligheder. Derfor bliver hjernen egnet til at udtrykke selviskhed i dens ufølsomme form. Hjernen vil således være uegnet som fysisk grundlag for udfoldelsen af medmenneskelige og sociale tilbøjeligheder. I et mere ekstremt tilfælde med et samvittighedsløst menneske, der giver udtryk for uforanderlig egoisme i løbet af et helt liv, ser man kilden til den uforbederlige kriminelle i det følgende liv. Barnet vil komme til verden med en dårlig karakter, og det vil være stort set umuligt for sjælen at fremkalde rene og blide toner på sit fysiske instrument. I hele inkarnationen vil mentallegemets stråle være formørket, klangløs og skjult bag astrale skyer.

Og dog – til trods for disse uheldige omstændigheder – kan sjælens lys i nogle få øjeblikke trænge igennem og påvirke det fysiske redskab. I dødsangst eller under voldsomme påvirkninger kan den lavere natur af og til overvindes, og i disse øjeblikke kan der gøres beskedne fremskridt. Men hele livet igennem vil fortiden præge nutiden. Det bæger, der blev fyldt med en bitter drik i tidligere liv, må tømmes til sidste dråbe.

Hvis man forestiller sig det modsatte tilfælde, ser man et menneske, der dagligt har kærlige og varme tanker og følelser for sine medmennesker. Dette menneske tænker ofte på, hvordan det kan hjælpe andre, og dermed skabes der hele tiden uselviske tankeformer. Tankeformerne vil flokkes om tænkeren og påvirke tankemiljøet. Derfor vil dette menneske være tilbøjeligt til at tænke og føle uselvsk, og i det daglige liv vil det være naturligt at tage mere hensyn til andre end til sig selv. Når den fysiske død indtræffer, vil karakteren være udpræget uselvsk.

Når denne mennesketype vender tilbage til den fysiske verden, vil de positive egenskaber føre til en familie, der vil give en biologisk arvemasse, som egner sig til at besvare impulserne fra sjælen. Det fysiske materiale indbygges i æterlegemet, og der opbygges en hjerne, som er egnet til at udtrykke selvopofrende tilbøjeligheder. Samtidig vil der være mangel på fysisk grundlag for rå og egoistiske tilbøjeligheder. På denne måde bliver uselviske tankevaner i ét liv årsag til dannelsen af en venlig og altruistisk mennesketype i de følgende. Der vil blive født et barn med et fysisk instrument, der er i stand til at respondere på impulserne fra sjælen. Verden vil se et menneske, der ubevidst udfolder en natur, der er et resultat af en bevidst præstation.

Disse positive karaktertræk er frugten af mange lidelser og konflikter, som er konfronteret og overvundet. Men disse problemer ved mennesket intet om i det aktuelle liv. De er kun kendt af sjælen, som er det virkelige menneske.

Således forløber menneskets evolution liv efter liv – personlighed efter personlighed – hvor sjælen arbejder på at forme karakteren. Tab og udbytte bliver bogført med stor præcision i de astrale og mentale former, og i hver liv præger de kvaliteten af det fysiske redskab. Ethvert positivt karaktertræk er et ydre tegn på, at der er gjort fremskridt. Den lavere natur er igen og igen overvundet, og intelligensen og moralen – de såkaldte "medfødte egenskaber", som et barn kommer til verden med – er i virkeligheden bevis på fortidens kampe, sejre eller nederlag.

Det er indlysende, at disse oplysninger ikke modtages med begejstring af mentalt og moralsk dovne eller karaktersvage mennesker. Til gengæld er de i høj grad opmuntrende for mennesker, der ikke regner med, at det er nok at bede om "milde gaver" fra Gud eller fra andre mennesker, men som er indstillet på tålmodigt at kæmpe sig frem til alt, hvad de ønsker at opnå.

Edward Carpenter har beskrevet denne sandhed i *"Tidens og Satans Hemmelighed"* ...

"Kunsten at skabe må læres, ligesom enhver anden kunst – langsomt, langsomt, gennem mange år skaber du dit legeme. Og den evne, som du nu besidder (den være, som den vil) til at skabe dit nuværende legeme, har du tilegnet dig i fortiden i andre legemer. Således skal du atter i fremtiden bruge de evner, som du nu tilegner dig.

Men denne evne til at skabe legemet omfatter alle andre evner. Vær opmærksom på, hvad og hvorfor du søger, hvad du ønsker til dig selv – jeg siger ikke – søg intet, men vær opmærksom på, hvad og hvorfor du ønsker.

En soldat, der går i krig, prøver ikke at øge sin oppakning, men snarere at lette den, for han ved, at enhver ting, som han ikke uden besvær kan bære og håndtere, er en hindring.

Hvis du derfor ønsker berømmelse eller velvære eller nydelse eller noget som helst til dig selv, da vil billedet af det, du ønsker, klynge sig til dig – og du må slæbe det med dig. Og de billeder og kræfter, som du således har påkaldt, vil samle sig og danne dig et nyt legeme – og det kræver vedligeholdelse og tilfredsstillelse.

Og hvis du ikke er i stand til at befri dig for dette legeme nu, vil du heller ikke være i stand til at befri dig for dette legeme senere – du vil være tvunget til at slæbe det med dig.

Vær derfor på vagt – så det ikke bliver din grav og dit fængsel – men dit tilflugtssted og fredens bolig.

Og ser du ikke, at hvis døden ikke fandtes, kunne du aldrig overvinde døden? For ved at være slave af det, du begærer, har du iført dig et legeme, som du ikke kan beherske, og da vil du være lænket til en levende grav, som dette legeme ikke kan fjerne. Men nu vil smerte og sorg befri dig fra gravens mørke, for dine erfaringer vil vejlede dig, så du kan bygge dig et nyt og bedre legeme.

Og således om igen og endnu engang om igen – indtil du omsider formår at sprede vingerne.

Og smerten, jeg udstod i det ene legeme, blev til kræfter, der adlød mig i det næste.

Den tid vil komme, hvor Vestens nationer vil acceptere disse store sandheder, ligesom Østens nationer altid har levet efter dem – og de tror på dem den dag i dag.

Gennem tusinder af generationer udfører sjælen på denne måde tålmodigt sin opgave: At lede det animale menneske fremad og opad, indtil det endelig er klar til at blive ét med det guddommelige. Ud af ét enkelt fysisk liv vindes der måske kun et uanseligt brudstykke – og alligevel er mennesket ved livets slutning en knap så animal type, som da det blev født.

På grundlag af denne lidt forbedrede karakter kan formen til det næste liv støbes. Og når dette liv slutter, kan der igen støbes en lidt mindre animal form – og således fortsætter udviklingen igen og igen, generation efter generation, årtusinde efter årtusinde. Undervejs vil der være en del tilbagegang, som følges af ny fremgang. Der vil være mange fejltrin, som må erkendes og derefter rådes bod på. Der vil være mange år efter langsomt helende sår. Og netop derfor går det opad og fremad. Det animale aftager, og det menneskelige forøges.

Sådan er sjælens udviklingshistorie – sjælens langsomt fuldførte opgave – mens den løfter sig mod guddommelighed. På et bestemt stadie i denne udvikling begynder personligheden at blive mere modtagelig. Den besvarer de vibrationer, der udsendes fra sjælen. Først som en tåget fornemmelse af, at det fysiske liv er mere end et isoleret liv – at mennesket er forbundet med noget evigt og udødeligt. Det endelige mål erkendes endnu ikke fuldt ud, men mennesket åbner sig gradvis for sjælens lys, ligesom når blomsterknoppen bryder ud af sit hylster ved forårstid, mens den forbereder sig til at folde sig helt ud i Solens lys.

Reinkarnationens mål

Reinkarnationens mål er at oplære det animale menneske, så det kan blive et fuldkomment redskab for sjælen og det guddommelige. Det er allerede forklaret, at det er sjælen, der er den indre årsag bag de ydre former, og det er nu hensigten i korthed at beskrive, hvordan sjælen når reinkarnationens mål.

På det meget tidlige tidspunkt i udviklingen, hvor den animale menneskehed blev besjælet af intelligente livsenheder, havde det fysiske legemes stof endnu ikke nået den ønskede tæthed. Den opnås først på et senere udviklingsstadium. Sjælen, der arbejder gennem det fysiske legeme, skaber først, hvad åndsvidenskaben kalder *psykiske evner* – altså i modsætning til intellektuelle egenskaber. Årsagen er, at ånden ved sin første forbindelse med astralt stof kommer til udtryk som psykiske evner for derefter gradvis – efter en meget lang udviklingsperiode i det tætte astrale stof – at komme i forbindelse med mentalt stof – hvor intellektet eller den logiske tænkning udvikles.

På dette tidlige tidspunkt i udviklingen var mennesket derfor helt naturligt i besiddelse af intuitive og clairvoyante evner, og kommunikation mellem mennesker skete ved hjælp af tankeoverføring. Men efterhånden som sjælen arbejdede sig gennem tættere og tættere stof, hvor den måtte sætte stoffets tungere og tungere partikler i vibrationer, gik bevidstheden fra intuition til konkret tænkning, og fra tankeoverføring til sprog.

Denne proces er måske nemmere at forstå, hvis man forestiller sig, at stof med stigende tæthed påvirkes af vibrationer. Vibrationerne i det fineste og letteste stof kommer til udtryk som psykiske evner i mennesket, og i det tættere og tungere stof, manifesterer de sig som rationelle evner. De psykiske stoffrekvenser er hurtigere og finere, og de kommer til udtryk som mere direkte evner, der omfatter clairvoyance, clairaudience, lavere former for intuition og evnen til telepati. De rationelle stoffrekvenser er langsommere og omfatter alle former af hjernevirksomhed. De kommer til udtryk som bevidste, logiske tankerækker, der formuleres trin for trin. Denne metode er en nødvendig betingelse for den mentale proces, der er sprogets forudsætning.

Når processen engang er fuldført, og hjernen når den højeste grad af fuldkommenhed – det vil sige, at hjernen hurtigt responderede på astrale impulser og øjeblikkeligt oversætter dem til intellektuelle analogier – vil tiden være inde til næste skridt i udviklingen. Her skal hjernen opøves til *direkte* at besvare de finere vibrationer og registrere dem i hjernebevidstheden uden den forsinkende oversættelsesproces. Psykiske evner bliver således en del af menneskets *bevidste* udstyr. De psykiske evner vil kunne bruges naturligt og uden anstrengelse, for hjernebevidstheden og astrallegemet er forenet. Alle de psykiske evner vil være til rådighed *plus* den mentale erfaring.

Menneskets midlertidige psykiske formørkelse, der skyldtes forøgelsen af det

tætteste stof omkring det mindre udviklede menneske, reduceres efterhånden som stoffet gøres mere elastisk og transparent. Det grove stof forfines. Det vil sige, at det trænes til at blive et fuldkomment redskab for åndens manifestation. *"Civilisationen har altid udviklet det fysiske og det intellektuelle på bekostning af det psykiske og det åndelige"*²⁴, men uden denne udvikling kunne det animale menneske ikke blive guddommeligt. Det kunne ikke blive *"det fuldkomne syvfoldige væsen"*, som er reinkarnationens mål.

Den vesterlandske menneskehed udvikler sig på den opadstigende evolutionsbue. Intelligensen – den konkrete tænkning – er ved at udfolde sine højeste potentialer. Men overalt viser der sig desuden tegn på psykiske evner. Når de udvikles som en overbygning til intelligensen (højpsykiske evner) og *ikke* under intelligensen (lavpsykiske evner), er det tegn på, at det åndelige menneske er ved at sejre. Nogle mennesker *har* nået målet. De har opnået den fuldkommenhed, som menneskeheden som helhed stræber efter. Det er de mennesker, der i åndsvidenskaben omtales som arhater, mestre eller mahatmaer. For dem er legemerne intet andet end *redskaber*. De er ikke længere hæmmet eller begrænset af deres legemer. For dem er alle legemer på alle planer ganske enkelt nyttige redskaber i det arbejde, der endnu skal udføres på det fysiske plan. En mesters legeme responderer omgående og villigt på enhver impuls fra mesteren, og legemet stiller evner og kræfter til mesterens rådighed – naturkræfter, der betragtes som *"overnaturlige"* af mindre udviklede mennesker i de lavere verdener af groft stof.

Et åndeligt væsen kan være aktiv og bevidst på det åndelige plan, men det er uimodtageligt for sanseindtryk fra alle andre planer. Årsagen er, at det åndelige væsens uhyre subtile essens er ude af stand til at påvirke planer af grovere stof. En åndelig intelligens kan være aktiv på det åndelige og det mentale plan, men den er ikke i stand til at fungere på de underliggende planer. Det åndelige væsen har kun én mulighed. Ved reinkarnation må det erobre stoffet ved hjælp af stoffet. Kun på denne måde kan det blive et aktivt og handlende væsen på *alle* bevidsthedsplaner. Det er den eneste vej, der fører til målet – *"det fuldkomne, syvfoldige væsen"*.

Dette væsen er arhaten – den åndelige intelligens, der har erobret, bearbejdet og underlagt sig stoffet, indtil legemet kun er det materialiserede udtryk for arhatens eget væsen. Han er herefter parat til at gå et skridt videre og blive mester – at opnå Kristusbevidsthed. I dette fuldkomne og syvfoldige menneske er alle universets kræfter – åndelige, psykiske og stoflige naturligvis forenet i en syntese. I et menneskes fysiske legeme findes – en miniature – alle de kræfter, der findes i det fysiske univers. Når menneskets åndelige og psykiske natur kommer til udtryk, er det muligt for den, der mestrer det, at få universets psykiske og åndelige kræfter til at påvirke og stimulere de fysiske. Dette er årsagen til de fænomener, som tilsyneladende er *"mirakuløse"* eller kaldes *"tilfældige"*, for der skabes synlige virkninger, mens årsagerne er skjulte eller ukendte. Men der findes ingen virkning uden en årsag. Det svarer til, at man kan antænde sprængstoffer ved hjælp af et radiosignal, der sendes langt fra det sted, hvor eksplosionen finder sted. På samme måde kan en trænet vilje skabe synlige stoflige fænomener på et plan, der er langt under dens eget. Det er udtryk for uvidenhed, når fænomener med ukendt årsag kaldes *"overnaturlige"*. Viden og indsigt forvandler alt *"overnaturligt"* til naturligt – for naturen er kun et aspekt af Altet – det aspekt, som er åbenbaret i tiden ... i øjeblikket.

24 H.P. Blavatsky: *Den Hemmelige Lære*, bind 2

Her spørges der ofte: "Hvad sker der, når dette mål er nået?" På dette høje udviklingstrin viser der sig flere veje for det åndelige menneske. Det har nået toppen – det har nået, hvad der er muligt at nå i menneskets verden. Nu må det gå over i andre tilværelsessfærer for at udvikle sig videre. Nirvana åbner sig for dette menneske – den åndelig visdoms velsignelse – de lyksalige visioner, som kristne taler om, når de hentyder til en fred, der overgår al forstand.

Men der findes også en anden vej – *forsagelsens vej* – den frivillige deltagelse i livet på Jorden for at tjene menneskeheden. Det er denne vej, Kwan Yin²⁵ omtalte, da hun beslutsomt trådte ind på den:

Aldrig vil jeg søge eller modtage min egen individuelle frelse – aldrig indgå til den evige fred alene, men altid og overalt vil jeg leve og stræbe for den universelle frelse for alle skabninger i hele verden".²⁶

Naturen af og formålet med dette valg omtales i "De Gyldne Forskrifters Bog", og brudstykker fra denne bog er gengivet af H.P. Blavatsky. Den sejrende står triumferende, "Hans tanke ligner et fuldstændig stille og bundløst ocean, der gennemtrænger det ubegrænsede rum. Han holder liv og død i sin stærke hånd." Og da får han spørgsmålet:

*Er øjeblikket kommet – er det nu, han skal modtage sin store belønning?
Er det nu, han skal bruge de gaver, man skænker ham, til sin egen hvile og salighed – til sin velfortjente hæder og lykke – han, det store blændværks betvinger?*

Svaret toner klart frem:

Nej – O du, der eftertragter naturens skjulte kundskab! Hvis nogen vil følge i den hellige Tathagatas fodspor, da er disse gaver og evner ikke for jeg'et. Vid, at den strøm af overmenneskelig kundskab – af guddommelig visdom – som du har optaget i dig, må strømme videre fra dig – du kanal for Alaya. Du må ikke lade den blive et stillestående vandhul. Vid, O Narjol, du, der har vandret den hemmelige vej, at strømmens rene og friske vande skal bruges til at mildne oceanets salte bølger – det mægtige sorgens hav, der er dannet af menneskenes tårer! Selvdømt til at leve igennem fremtidige Kalpaer uden at få tak, uden at være kendt af mennesker, kilet ind som en sten sammen med de utallige andre sten, der danner den "beskyttende mur". Således er din fremtid, hvis du passerer den syvende port. Den er opbygget af mange barmhjertighedens mestre. Den er rejst ved deres anstrengelse. Den er muret op med deres blod – og den beskytter menneskeheden fra den tid, da mennesket blev menneske, og holder endnu langt større elendighed og nød borte fra slægten.

25 Kwan-Shai-Yin svarer til sanskritbegrebet Avalokiteshvara og er derfor en androgyn guddom ligesom Tetragrammaton og alle oldtidens Logoi. I nogle sekter i Kina bliver Kwan-Shai-Yin menneskeliggjort og fremstillet med kvindelige kendetegn. I sit kvindelige aspekt bliver Kwan-Shai-Yin til Kwan-Yin – barmhjertighedens gudinde. Åndsvidenskaben lader begge køn ude af betragtning. Den højeste guddom er både kønsløs og formløs – hverken fader eller moder. Og de første manifesterede væsener – både de himmelske og de jordiske – bliver først lidt efter lidt androgyn for til sidst at dele sig i klart adskilte køn.

26 Citeret i Moncure d. Conway's *Sacred Anthology*, p. 233

Barmhjertigheden taler og siger: "Kan der være salighed, når alt, hvad der lever, må lide? Vil du frelses, mens skriget lyder til dig fra hele verden?" Du har nu hørt, hvad der er sagt. Du kan tage det syvende skridt og overskride kundskabens sidste tærskel men kun for at dedikere dig til lidelsen. Hvis du vil være en Tathagata, følg da i dine fodgængeres fodspor – bliv uselvisk til alle dages ende. Du er nu oplyst – vælg din vej.²⁷

Det valg, der medfører frivillig inkarnation – det vil sige lidelse indtil racen har nået fuldkommenhed – det er mesterens – det fuldkomne menneskes. Mesterens visdom og kraft – ja *alt* lægges for menneskehedens fødder. Alt ofres for at hjælpe menneskeheden – lede den på den vej, han selv har vandret. Det er reinkarnationens afslutning for de sjæle, der er stærke nok til at vælge *den store forsagelse*. De bliver verdens frelsere. Reinkarnationen opbygger dette fuldkomne syvfoldige væsen, og den individuelle sejr er en hjælp til hele menneskehedens udfrielse.

27 *Stilhedens Røst*, side 60-62

Reinkarnationens årsager

Den primære årsag til reinkarnation – og til al manifestation – er begæret efter aktivt liv – lysten til igen at sanse tilværelsen. Dybt i selve naturens inderste væsen er der en lov, der kommer til udtryk som "periodicitetsloven".

*"At nat veksler med dag, liv med død, søvn med vågen tilstand, er en uimodsigelig universel kendsgerning, og der findes ingen undtagelser for denne lov. Det er derfor nemt at indse, at det må være en af Universets absolutte grundlove, der åbenbares for menneskeheden."*²⁸

Der er ebbe og flod overalt, og det er åbenbaringen af rytmen i det kosmiske hjerteslag (systole og diastole). Men årsagen er ukendt. Man kan ikke forklare, *hvorfor* naturen fungerer på denne måde. Det er kun muligt at konstatere, at sådan er den. Og ifølge åndsvidenskaben gælder den samme lov for universernes opståen og forsvinden – "Brahmas nætter og dage" – "det store åndedræts" udånding og indånding.

Derfor har hinduerne fremstillet begærets gud som impulsen til manifestation.

*"Kama er personifikationen af den følelse, der leder og driver til skabelse. Han var "den første bevægelse", der tilskyndede til at skabe, efter at det rene abstrakte princip havde manifesteret sig som Den Ene. Begær opstod først i det, der var den primære spire til tænkning, hvilket de vise – idet de anvendte deres klareste intelligens – kaldte båndet, der forener væsen med ikke-væsen."*²⁹

Kama er i sit inderste væsen længslen efter aktivt at sanse tilværelsen – en tilværelse i levende fænomener – det sanselige livs intenst pulserede uro. Når åndelig intelligens kommer i kontakt med dette livsbegær, virker den i begyndelsen forstærkende. Som det siges i stansen: *"Ud af deres egen essens påfyldte de (forstærkende) kama."*³⁰ På denne måde bliver kama – såvel for Kosmos som for et individ – den første årsag til reinkarnation. Efterhånden som begæret differentieres og opdeles i forskellige begær, lænker begærene sjælen til det fysiske plan og gennemtvinger genfødsel – igen og igen. Både hinduistiske og buddhistiske skrifter gentager denne sandhed – igen og igen. I *Bhagavad Gita* kan man eksempelvis læse:

*Den, hvis buddhi³¹ ikke er knyttet til noget, hvis personlighed er overvundet, som har udslettet begæret – dette menneske går i kraft af sin offervilje til den højeste og mest fuldkomne befrielse for karma."*³²

28 H.P. Blavatsky: *Den Hemmelige Lære*, bind 1

29 H.P. Blavatsky: *Den Hemmelige Lære*, bind 2

30 H.P. Blavatsky: *Den Hemmelige Lære*, bind 2

31 Buddhi er evnen til visdom og intelligens til forskel fra bodhi, der er selve kundskaben og intelligensen.

32 XVIII. Samtale, V 49

I Udanararga – en nordbuddhistisk udgave af Dhammapada (oversat fra tibetansk) – siges det samme:

Det er vanskeligt for den, der er fængslet af begærets lænker, at frigøre sig for dem, siger den indviende. Den karakterfaste, der ikke stræber efter den lykke, som begærets tilfredsstillelse tilbyder, afkaster lænkerne og løfter sig hurtigt (til nirvana).

Tørsten efter fysisk liv melder sig igen og igen, og medfører igen og igen indtrængelse i moders liv. Væsener kommer og går, og efter det ene livsmønster følger det næste. Det er hårdt at befri sig fra (livet i) denne verden – kun den, der har befriet sig fra begær, har udryddet tilværelsens spirer og vil ikke mere blive genstand for reinkarnation – for dette menneske har afviklet begæret.

I den sydbuddhistiske religion lægges der vægt på den samme ide. Her fortæller man disciplene, at de ikke må være tilfredse, før begæret er helt udryddet, og efter en beskrivelse af, hvordan lyst og begær binder mennesket til fysiske tilværelse, fortsætter Dhammapada:

Den, der har nået fuldkommenhed, som intet frygter, som er uden længsel og uden begær, affærdiger alle livets lidelser: Dette vil blive det sidste legeme. Den, som er uden længsel, og som ikke drages mod noget, som forstår ordene og deres fortolkning, som kender bogstavernes orden (hvilke, der kommer først, og hvilke der kommer bagefter) – har modtaget sit sidste legeme, og kan kaldes vis – et ophøjet menneske. Jeg har erobret alt, jeg ved alt – i alle livets forhold er jeg ren – jeg har forladt alt, og gennem længslens nedbrydelse er jeg befriet.³³

Og så er der det triumferende råb, da Gautama nåede Buddha-stadiet:

I min søgen efter Skaberen af dette tempel måtte jeg gennemgå mangfoldige fødsler, så længe jeg ikke fandt Ham – og fuldt af lidelse var det igen og igen at skulle fødes. Men nu er du set, du templets skaber – du skal ikke endnu engang opbygge dette tempel. Alle dine bjælker er knækkede, tagryggen er brudt sammen – tanken, der nærmer sig det evige, har formået at udrydde alle begær.³⁴

Når mennesket forstår begærets sande natur, vil det være muligt at forstå, hvorfor det er nødvendigt at udrydde det, hvis man vil opnå fuldkommen åndelighed. Begæret *må* være til stede, indtil hele erfaringens høst er i hus – for dette erfaringsforråd er forudsætningen for sjælens næring og vækst. Så længe der er mangler på erfaringens område, vil trangen til disse erfaringer ikke være slukket, og sjælen *må* igen og igen vende tilbage til det fysiske liv. Men lænkerne *må* falde – en efter en – efterhånden som det lykkes for sjælen at gøre sit tempel fuldkomment. Begær er personligt og derfor egoistisk, og når begæret frister personligheden til handling, bliver motivet bag handlingen forurennet. Betingelsen for at blive en arhat (4. indvielse) er uafbrudt *uselvisk* aktivitet. Arhaten *må* udstråle lys til alle, men intet tage fra andre.³⁵

33 Kap. XXIV, 351-353

34 Kap. XI, 153, 154

35 *Stilhedens Røst*, s. 60

På den stejle vej opad må det ene begær efter det andet udryddes – herunder ønsket om personlig nydelse, personlig glæde, personlig vinding, personlig kærlighed, personlige fordele og – det sidste og fineste af alt – *begæret efter personlig fuldkommenhed* – for det personlige må opløses i Den Ene Sjæl, som er Sjælen i alt, der lever.

Her er det nødvendigt at advare imod to misforståelser!

For det første: Det er ikke meningen, at personlig kærlighed skal *udryddes*, men at den skal *udvides til at blive universel*. Mennesket skal naturligvis ikke elske sine nærmeste og kæreste mindre. Alle mennesker skal omfattes af kærlighed, sådan at ethvert menneskes sorg opleves lige så dybt, som hvis det var et menneske, der står én nær, og i begge tilfælde vækkes medfølelsen og ønsket om at hjælpe. Alle kærlige følelser skal forøges – hjertets varme skal ikke nedkøles. Det er en vanskelig opgave, og mangel på evne til at løse opgaven på den rigtige måde, har ofte resulteret i, at kærligheden er blevet afkølet eller kvalt i stedet for at vokse i styrke og oprigtighed. Det er ægte kærlighed og ikke ufølsomhed, der skal frelse verden. En mester er et ocean af medfølelse – ikke et isbjerg.

Det er nemt at forstå, hvorfor denne ekspansion af kærlighed må gå forud for opnåelse af mesterskab – for mesteren er i besiddelse af en enorm kraft og magt, og den skal naturligvis anvendes som hjælp og støtte for menneskeheden – ikke for at ophøje en enkelt begunstiget nation, et udvalgt folk eller en udsøgt familie. Mesteren er *menneskehedens* tjener, og vejen til hans hjælp må være nød – ikke favorisering. Mesteren må selvfølgelig kombinere overmenneskelig upartiskhed med sin overmenneskelige magt. Personlig begunstiging må aldrig kunne skabe ubalance i retfærdighedens vægtskåle. Mesteren er højt hævet over almindelige mennesker, og dermed er han forpligtet af det overordnede mål. Enhver afvigelse fra evolutionens afbalancerede vej vil skabe karmiske virkninger, der vil have en styrke, som står i forhold til mesterens høje udviklingsniveau. Mesteren skal være en kraft til manifestation af det gode. Det gode må flyde ind i de kanaler, hvor nøden er størst – ikke i kanaler, der fører til dem, der er forblændet af personlige tendenser eller racefordomme. Det er årsagen til den meget lange træning, den personlige offervilje og den ensomhed, der er forudsætningen for at blive en accepteret discipel – en chela.³⁶

For det andet: Handling skal *ikke* ophøre, fordi discipelen ikke længere handler for at opnå belønning. *"Fravær af handling, hvor der er behov for barmhjertighed, bliver en dødsynd."*³⁷ *"Skal du afholde dig fra at handle? Nej – din sjæl opnår ikke frigørelse på denne måde. For at nå nirvana må man nå til selvindsigt, og selvindsigt er et barn af kærlighedens handlinger."*³⁸ Men når handlingen kræver alle menneskets kræfter, må ønsket om den personlige tilfredsstillelse ved handlingens resultat udslettes. En god handling bør alene udføres for at være til nytte for andre – ikke for at opnå hverken andres eller egen anerkendelse – ikke engang for at føle den subtile længsel efter selvudvikling. På det nuværende punkt i udviklingen har den manglende evne til at skelne mellem selve handlingen og ønsket om at opleve tilfredsstillelse ved at handle ført til den stagnation og passivitet, der kendetegner Østens nationer, for det er åndelig egoisme og pligtforsømmelse, der har resulteret i deres forfald.

³⁶ Chela betyder "barn". En chela er en discipel eller elev hos en yogi. Betegnelsen anvendes nu mest om en mesters accepterede disciple.

³⁷ *Stilhedens Røst*, s. 33

³⁸ *Stilhedens Røst*, s. 33

Universelt set er den almindelige længsel efter at føle livet årsag til reinkarnation. På det menneskelige plan er ønsket om at sanse tilværelsen på det fysiske plan på samme måde den bagvedliggende årsag til alle individuelle reinkarnationer. Når et langt fysisk liv er gennemlevet, og et forråd af erfaringer er indsamlet, vil denne længsel være mættet for en tid. Den afløses af en anden længsel – begæret efter hvile. Dette begær resulterer i de perioder, hvor sjælen aflægger det fysiske legeme, og trækker sig tilbage – ind i sig selv. Sjælen standser al ydre aktivitet på det fysiske plan og vender alle sine kræfter indad imod indre processer. Sjælen skaber sig et overblik over de indsamlede erfaringer fra det afsluttede liv i den fysiske verden. Den nuancerer og klassificerer dem og assimilerer det positive og kasserer det negative.

Det er dette arbejde, der udføres i devachan. Devachan er en bevidsthedstilstand, hvor sjælen integrerer og genskaber ligevægt. Det svarer til et menneske, der har været ude for at samle materiale til et planlagt arbejde. Når det vender hjem, skaber det et overblik over materialerne og organiserer dem, inden de anvendes til det planlagte arbejde. På samme måde må sjælen, når den har samlet sit forråd i form af livserfaringer, organisere og sortere dem, inden den optager dem i sit tusindårige kausale livsvæv.

Det er ikke muligt for sjælen konstant at være fokuseret på det forjagede og kaotiske fysiske liv. Et menneske kan heller ikke altid samle forråd og aldrig anvende det. Og det kan heller ikke altid spise og aldrig fordøje og optage sin føde og derved opbygge legemets fysiske væv. Alle livsformer har behov for hvile imellem to aktivitetsperioder, og derfor er devachan en absolut nødvendighed. Samtidig er det bevis på, at den utålmodige og fortravlede holdning, som man oplever hos nogle åndeligt søgende mennesker, når de mener, at opholdet i devachan er "spild af tid", er tåbelig. Holdningen er udtryk for mangel på en dybere forståelse af processerne. Hvile kan ikke undværes. *"Det trætte og udslidte menneske (sjælen) har behov for hvile, og det er kun "den nu udhvilede sjæl",³⁹ der er klar til og i stand til at inkarnere.*

Mennesket har ikke den nødvendige kraft til igen at iføre sig et legeme af kød og møde livets udfordringer, medmindre det i en hvileperiode har haft mulighed for at opspare reserver af mentale og åndelige livskræfter i det sjælelige menneske. Det er først, når genfødslernes kredsløb nærmer sig sin afslutning, at sjælen – der nu har samlet styrke gennem sine tusindårige livserfaringer – er i stand til at tilvejebringe den enorme anspændelse, der kræves til inkarnationer, der følger hurtigt efter hinanden "uden devachanske afbrydelser". Denne sjæl vil være i stand til at stige hurtigt op ad de sidste syv trin på evolutionens stige ved hjælp af den vedholdende udholdenhed og styrke, som den har tilkæmpet sig på den lange stejle opadgående vej, som er tilbagelagt.

En form for fremskridt – udover den omtalte nødvendige assimilationsproces, der er en betingelse for yderligere fremskridt – kan gøres i devachan. H.P. Blavatsky siger:

I én betydning kan man erhverve mere kundskab. Det vil sige, at man kan videreudvikle enhver evne og ethvert talent, som man holdt af og stræbte efter at udvikle i det fysiske liv, forudsat at det er beslægtet med abstrakte og ideale ting – eksempelvis musik og kunst etc. – for devachan er kun en idealiseret og subjektiv fortsættelse af det fysiske liv.⁴⁰

39 H.P. Blavatsky: *Nøgle til teosofien*, s. 82

40 H.P. Blavatsky: *Nøgle til teosofien*, s. 93

Det er forklaringen på, at børn i nogle tilfælde fødes som genier – navnlig på det musikalske område. Ofte er der tale om en genialitet, der langt overgår, hvad der tidligere er præsteret inden for det aktuelle område. Konklusionen er derfor, at mennesket altid bør lade sig inspirere af abstrakt tænkning og følge ideale impulser, for de formidler den devachanske tilstand, og impulsen kan resultere i såvel objektive som subjektive fremskridt. Selvom devachan hovedsagelig er en verden af virkninger, modtager impulserne fra årsagernes verden. Og det må heller ikke glemmes, at det er på det fysiske plan, at der skal skabes impulser, som kan få hjulene til at køre hurtigere ud ad fremskridtets vej.

I devachan kan der ikke skabes årsager. Mennesket kan ikke *begynde* sin åndelige stræben i devachan. Men enhver indsats i det fysiske liv, der havde til formål at løfte sig op til de højeste bevidsthedstilstande, kan *videreudvikles* i devachan. Det er nemt at forstå, at denne mulighed må være til stede – for de abstrakte og ideale bevidsthedstilstande oplyses af den manasiske udstråling. Det devachanske lys formørkes ikke – det forøges, når *“Manas-Tajjasi (den strålende manas) svæver uden lænker på sit eget plan.”* I denne forbindelse toner et interessant spørgsmål frem:

Når hvileperioden er slut – når de kræfter, der førte sjælen væk fra det fysiske liv er udtømt, og længslen efter igen at sanse fysisk tilværelse er vækket – når sjælen er klar til igen at overskride “devachans tærskel” og gå i inkarnation – hvad er det så, der fører sjælen til en bestemt race, nation og familie, som skal give sjælen det nye “tempel af kød”? Og hvad er det, der bestemmer valget af køn? Er det affinitet? Er der frit valg? Er der tale om tvang?

Ifølge åndsvidenskaben er det *karmas lov* – loven om årsag og virkning – som med absolut retfærdighed fører sjælen til den race og nation, hvor de generelle karaktertræk kan blive grundlaget for det nye legeme, og hvor det sociale miljø er bedst egnet til udvikling af den karakter, der blev skabt i tidligere inkarnationer.

“Karma, med sin hær af skandhaer⁴¹, venter på devachans tærskel, når sjælen igen er parat til at indlede en ny inkarnation. I dette øjeblik afgøres den udhivlede sjæls fremtidige skæbne, som svinger op og ned på retfærdighedens vægtskåle, idet sjælen nu bevæger sig ind i de aktive lovmæssighedens område. I den genfødsel, som ligger klar foran sjælen – denne fødsel, der er tilrettelagt og forberedt af den mystiske og strenge, men upartiske og vise retfærdigheds ufejlbarlige lov – kommer sjælen til at lide under sine tidligere livs laster og fejltrin. Sjælen bliver derfor ikke kastet ned i et illusorisk helvede med dramatiske flammer og ondskabsfulde djævløse med horn og haler. Den vender tilbage til denne samme Jord – skuepladsen for alle sine ugerninger, som den må forsøge at rette op på. ‘Som et menneske sår, skal det høste’ – når tiden er inde. Karmaloven vil sørge for, at den inkarnerende sjæls personlighed kommer i forbindelse med de sjæle, som den har påført lidelse – direkte eller indirekte ... også selvom den kun har ageret som et ubevidst redskab. Karma vil sørge for, at de gamle fjender møder den nye personlighed, som skjuler den evige sjæl. Den nye personlighed er ikke andet end en ny, ydre klædning, men det virkelige menneske, som bærer denne klædning, er identisk med deres gamle fjende.”⁴²

41 Skandhaer er en gruppe af egenskaber. Eksoterisk er der fem, men esoterisk er der syv, som i buddhismen udgør et menneskes forgængelige personlighed.

42 H.P. Blavatsky: *Nøgler til teosofien*, s. 82

Hvis en sjæl eksempelvis i én inkarnation har været forbundet med en aggressiv personlighed, vil der være skabt en række årsager, som vil resultere i, at sjælen fødes i en race og i en nation, der gennemlever en krigerisk periode i sin historie. En sjæl, der levede som romer og tilhørte oldtidens stridbare og koloniserende type, ville for eksempel inkarnere i England under Elisabeth I. Netop i denne tidsperiode kunne England tilbyde en mulighed for at arve et passende legeme samt opvækst under en social indflydelse og i et miljø, hvor den karakter, der herskede for 1.500 år siden, kunne komme til udtryk.

En anden tråd i karmas gobelin – som er en af de stærkeste – er de dominerende tendenser, der er opbygget i det seneste fysiske liv. Dominerende tilbøjeligheder og tendenser til at følge bestemte tankeretninger og handlingsmønstre vil vise sig som medfødte egenskaber. Hvis et menneske, der har en stærk vilje, har et stædigt ønske at skaffe sig rigdom og hensynsløst og samvittighedsløst forfølger denne beslutning, vil det sandsynligvis i en efterfølgende inkarnation blive et af de mennesker, som heldet følger i en sådan grad, at "alt, hvad det rører ved, forvandles til guld". Derfor er det af allerstørste betydning, hvilke idealer man vælger – for det ene livs idealer bliver til relationer og omstændigheder i det følgende.

Hvis idealerne er primitive, egoistiske og materialistiske, vil næste inkarnation medføre, at man placeres i omgivelser og omstændigheder, der gør det nemt at opnå det, man ønsker. For på samme måde som et menneske med jernvilje er i stand til at tiltvinge sig rigdomme i den fysiske verden, ligeså sikkert vil den samme jernvilje overleve døden, og efter genfødslen vil den vise sig som et dominerende karaktertræk, der resulterer i kamp for at bemægtige sig det, den har besluttet at eje. Idealet mister ikke sin dynamiske kraft i den devachanske mellempperiode. Tværtimod samler det al sin styrke, og i mellempperioden arbejder sjælen i det finere og mere kraftfulde stof, og derfor kan den forme et legeme af et stærkt og intenst begær, som kan blive drivkraften til at nå det ønskede mål.

Som et menneske sår, skal det høste! Mennesket er selv herre over sin skæbne. Hvis det ønsker at arbejde for fysiske mål, forgængelig lykke og midlertidig velbefindende, kan ingen forhindre det i at gøre det. Alene gennem viden og erfaring, kan det lære, at magt, rigdom og luksus i virkelighed er støv og aske. Det fysiske legeme har naturligvis glæde af det, men sjælen lider, for det evige menneske kan aldrig tilfredsstilles med forgængelige glæder. Til sidst vil mennesket langt om længe have overfodret sin animale natur – og udsultet sjælen – og det vil opdage, at det har bevæget sig meget langt bort, og at det nu befinder sig i et fremmed land. Det beslutter derfor at vende blikket mod sit sande hjem – og gennem mange mange liv må det nu kæmpe sig den lange vej tilbage til det hjem, som det engang forlod.

Al den kraft, som engang blev brugt til at herske, vil nu blive dedikeret til aktivt tjenestearbejde. Den stærke karakter, der anvendte al sin styrke til at få magt over andre, vil nu blive brugt til at tage magten fra det lavere selv, indtil det respekterer sjælens impulser og de åndelige love.

Man hører ofte spørgsmålet: Hvad bestemmer det køn, som sjælen vælger til sin personlighed i de forskellige inkarnationer? Det er meget vanskeligt at fremsætte en enkel teori som svar på dette spørgsmål. Sjælen er kønsløs, og enhver sjæl beliver såvel mandlige som kvindelige legemer i løbet af sine utallige inkarnationer. Da det er reinkarnationens formål at skabe en fuldkommen menneskehed, og da de positive og de negative elementer i skabelsen må fungere i fuldstændig ligevægt, inden menneskeheden kan betragtes som fuldkommen, er det nemt at forstå, at

sjælen kun kan udvikle disse karakteregenskaber til et højdepunkt i legemer, der til enhver tid er bedst egnede til formålet. Derfor må kønnet nødvendigvis skifte. Det er også værd at bemærke, at på det nuværende udviklingsstadium skabes der fremskridt ved syntese- eller sammensmeltningprocesser. Man kan derfor møde mennesker af begge køn, hvor nogle af de karaktertræk, der sædvanligvis udvikles i det modsatte køn, er stærkt dominerende. Eksempelvis kan styrke, vilje og mod, der er udviklet gennem det maskuline køn, være sammensmeltet med den ømhed, mildhed og udholdenhed, der er udviklet gennem det feminine køn. Og man fornemmer, hvor menneskeheden er på vej hen. "Modsætningernes par" – der blev adskilt for at opnå udvikling og erfaring – skal igen engang forenes. Det ser også ud til, at "kønserfaringer" – det vil sige de erfaringer, kønnet medfører – kontinuerligt genopretter udviklingsprocessens ligevægt og fuldstændiggør de egenskaber, der mangler på ethvert trin i udviklingen. Den karmiske følge af at behandle det ene eller det andet køn uretfærdigt, bliver, at den, der har begået uretten, inkarnerer i det køn, uretten blev begået imod, for at lide under virkningerne af de årsager, som personen selv har skabt.

På denne måde viser karma sjælens vej til den nye inkarnation, for karma er de samlede årsager, der er skabt af sjælen selv. Når man studerer de karmiske kræfters spil, er der imidlertid en faktor, som man bør tage hensyn til. På grund af sjælens mere klartseende synsvinkel vil den acceptere betingelserne for den kommende inkarnation med langt større villighed end personligheden – hvis den kunne vælge. Erfaringens skole har ikke altid et behageligt pensum, og set med personlighedens begrænsede viden må mange af de fysiske livs erfaringer forekomme helt unødvendig smertefulde, uretfærdige og unyttige. Men inden sjælen "styrter sig i Lethes flod"⁴³, ser den de årsager, der var grundlaget for inkarnationen, men også de muligheder, der tilbydes for den videre udvikling. Det er derfor nemt at forstå, hvor lidt alle midlertidige sorger og lidelser vejer i vægtskålen, og hvor ubetydelige og banale alle de fysiske livs glæder og sorger vil være, når de betragtes med sjælens dybtgående blik. For det enkelte fysiske liv er ikke andet end et skridt fremad i det ...

"– evige fremskridt, der udvikler alle inkarnerende og guddommelige sjæle udefra og indefra – fra det stoflige til det åndelige – idet der ved afslutningen af ethvert stadium nås en absolut forening med det guddommelige princip. Fra styrke til styrke – fra skønhed og fuldkommenhed på ét plan til det næste plans endnu større skønhed og fuldkommenhed – i det uendelige og med ny herlighed, ny viden og større kraft i hver cyklus – dette er enhver sjæls bestemmelse."⁴⁴

I forhold til denne fremtid hvad betyder så et øjeblik forbigående lidelse – ja selv et formørket fysisk livs rædsler?

43 I græsk religion og mytologi er Lethe en kilde eller en biflod til Dødsrigets flod Styx. Lethe betyder "glemsel". Ved at drikke af Lethes vande glemmer den døde sit tidligere liv. I den orfiske religion er det muligvis en forudsætning for genfødsel, at sjælen renser sig i Lethe. Ved Trofonios' orakel skulle spørgeren drikke vand af to (virkelige) kilder kaldet Lethe og Mnemosyne (Erindring).

44 H.P. Blavatsky: *Nøgle til teosofien*, s. 93

Beviser for reinkarnation

Det er ikke muligt at bevise reinkarnation inden for de fysiske rammer, som naturvidenskaben selv har sat for bevisførelse, men det er muligt at sandsynliggøre påstandene ved hjælp af stærke indicier, der er baseret på sund logik, hvis de indgår i et fornuftigt samspil med andre faktorer. Reinkarnationsteorien er reelt den eneste teori, der på en tilfredsstillende måde kan forklare nationers opblomstring og forfald, for der er tale om logiske kendsgerninger, der er nært forbundet med den individuelle udvikling i nationerne. Menneskenes forskellige medfødte evner, tilbagevendende cyklusser eller perioder i historien og menneskelige karakterudviklinger spiller en afgørende rolle. Til trods for at det må være en absolut sikker kendsgerning, at reinkarnation er en realitet i naturen, vil teorien alligevel her blive forklaret som en fornuftig *hypotese*, der kan betragtes som et udgangspunkt for videre studier, frem for som et faktum, der bygger på et uigendriveligt bevis. Det vil gøre det nemmere for mennesker, der studerer menneskehedens historie. For dem vil det være lettere, hvis teorien i begyndelsen betragtes som en fornuftig hypotese. De, der *ved*, at reinkarnation er en sandhed, har hverken brug for hypoteser eller beviser.

- I. Der findes nogle få fysisk levende mennesker – og nogle, der i øjeblikket ikke er i fysisk inkarnation – som er i stand til at huske deres egne inkarnationer og de begivenheder, der er forbundet med dem. De husker dem på nøjagtig samme måde som gennemsnitsmennesket husker oplevelser i det nuværende fysiske liv. Hukommelsen – som sammenkæder det bevidste menneskes forskellige erfaringer, og som skaber både individualitets- og personlighedsfølelsen – strækker sig for deres vedkommende længere end til fortiden i dette liv, for deres hukommelse begrænses ikke af døden, men er udvidet til at omfatte flere liv. Døden afbryder ikke hukommelsens kæde mere end almindelige menneskers nætter afbryder den erindringstråd, der sammenkæder dagene i det almindelige fysiske liv. Begivenheder, der fandt sted i tidligere inkarnationer, er for dem lige så virkelige, som hvis de skete for få år siden. En påstand om, at de ikke har oplevet disse begivenheder, og at der er tale om fantasier, vil de opleve som lige så tåbeligt, som hvis man påstod, at de begivenheder, som de oplevede for ti år siden, blev oplevet af andre, og ikke af dem selv. Som regel undgår de at diskutere spørgsmålet. De trækker på skuldrene og dropper emnet – for det er næsten umuligt at få et menneske til at tro, at andre kan se noget, som de ikke selv er i stand til at se.

På den anden side kan man ikke forvente, at et menneskes udsagn om kendsgerninger, som kun dette menneske har oplevet og er i stand til at huske, skal accepteres som kendsgerninger af et andet menneske. Denne form for erindringer kan derfor kun være urokkelige beviser for den, der husker dem. For udenforstående vil argumentets troværdighed alene afhænge af den tillid, de har til vedkommende.

- II. Både i plante- og dyreriget såvel som i menneskeriget er der en tilbøjelighed til at overføre forældrenes specielle struktur til afkommet. Det er arvelighedslovens

arbejdsmetode. Egetræet, hunden og mennesket genkendes – på trods af varianter – overalt i verden. Alle undfanges og vokser under bestemte betingelser. Fra to celler – en mandlig og en kvindelig – opstår alt, hvorefter udviklingen skrider frem langs de linjer, som udstikkes af forældrenes karakteristiske egenskaber. Afkommet reproducerer forældrenes særpræg, og selvom typen kan være afvigende inden for den samme familie, kan man alligevel se de træk, der er fælles, og som gør dem til en enhed.

Under betegnelsen "hund" samler man en granddanois, en schæfer, en retriever, en terrier, en bulldog, en beagle, en chihuahua m.fl. Og under benævnelsen "menneske" forener man afrikaneren, indianeren, eskimoen, kineseren, inderen, araberne, europæeren etc. Men når man undersøger egenskaberne hos hunde og mennesker, ser man forskellige varianter. Når det gælder hundens egenskaber, så er varianterne begrænsede. En hund kan være lydige eller ulydige, modige eller krysteragtige etc., men forskellen mellem en nem og en vanskelig hund er forholdsvis begrænset. Man kan sige, at hos hunde er der stor forskel i det ydre, og mindre forskel i det indre – det vil sige i evner og potentialer. Når det drejer sig om mennesket, er der mindre forskel i det ydre, og stor forskel i det indre – i evner og potentialer. Hos mennesket er der overraskende mange varianter i egenskaber og udviklingsniveauer, for menneskeheden spænder fra matematiske og filosofiske genier til uintelligente og evnesvage eksistenser.

Blandt alle de væsener, der lever i den fysiske verden, er det kun hos mennesket, at man møder så stor fysisk lighed kombineret med så stor forskel på intellekt og moral. Arvelighed forklarer en del af den fysiske lighed, men man mangler en faktor, som ikke findes hos dyret, hvis man vil forklare uligheden. Reinkarnation, der er baseret på en evig sjæl, som konstant udvikler sig intellektuelt og moralsk gennem årtusinder, er en logisk forklaring på denne forskel. Samtidig forklarer teorien, hvorfor mennesket hele tiden bevæger sig fremad i sin udvikling, mens dyret fastholdes inden for bestemte grænser, når man vurderer dyret fra en mental og moralsk synsvinkel. Det gælder naturligvis ikke dyr, der udsættes for systematisk dressur af mennesket.

Uanset hvor langt man går tilbage i de historiske beretninger, kan man konstatere, at vilde dyr dengang levede, som de lever den dag i dag. De fødes, lever og dør – generation efter generation – på nøjagtig samme måde. Afkommet gentager den nedarvede adfærd uden at udvikle et højere socialt liv. De er ligesom mennesket underlagt den fysiske arvelighedslov, men de er ikke i stand til at akkumulere den konstant stigende erfaringsmængde, som gør det muligt for menneskesjælen – skridt for skridt – at bevæge sig fremad, at opbygge store civilisationer og at samle kundskab og forædle moralen til højere og højere niveauer. Der er tilsyneladende ingen grænse for menneskeheds udviklingsmuligheder. Det er dette evige princip i mennesket, der savnes i dyret. Og det er forklaringen på, at dyret udviklingsmæssigt er relativt stillestående, mens mennesket kontinuerligt bevæger sig fremad og opad. Dyret har ikke et *individuel* opbevaringssted for sine erfaringer, hvorimod mennesket bevarer essensen af sine erfaringer i den udødelige sjæl. Mennesket begynder hvert nyt liv med sjælens erfaringer i bagagen, og derfor har mennesket mulighed for en uafbrudt individuel vækst. For hvordan kan individuel intellektuel erfaring overføres, hvis det ikke sker gennem bevidstheden? Fysiske vaner, der modificerer organismen, kan overføres fysisk – som f.eks. hestens tendens til at trave og hundens tendens til at spore vildtet. Det er en velkendt kendsgerning både hos dyr og hos mennesker. Men der er en anden kendsgerning, som

ikke må overses. Ydre påvirkninger er ikke i stand til at hamre elementære moralske begreber ind i hjernen på mennesker, der befinder sig på et lavt udviklingsniveau, mens højere udviklede mennesker hurtigt accepterer og efterlever moralske begreber, blot de præsenteres for dem. Der er tydeligvis behov for andet og mere end en fysisk hjerne for at kunne assimilere et mentalt eller moralsk begreb. Fysisk afretning er nytteløs. Hjernen kan forfines ved hjælp af træning, men en impuls fra sjælen er nødvendig, før hjernen er i stand til at respondere på den ydre impuls.

I Europa fandt man engang et barn, der havde levet i naturen helt afskåret fra kontakt med mennesker. Det opførte sig mere dyrisk end menneskeligt, da det blev fundet, men dette eksempel kan ikke bruges som argument imod den åndsvidenskabelige sandhed, for den fysiske hjerne har behov for naturlige og sunde påvirkninger fra fysiske indflydelser, hvis den skal være i stand til at fungere på det fysiske plan. Hvis hjernen misligholdes ved at udsætte den for en unaturlig behandling, kan den ikke respondere på impulser fra sjælen – på samme måde som et misligholdt klaver, der efterlades i et fugtigt rum, vil være ude af stand til at skabe rene og klare toner fra de rustne strenge.

- III. I en familie ser man ofte nogle nedarvede særpræg, som går igen i generationer, og denne fysiske lighed kan ofte forene medlemmerne af en familie. De fysiske ligheder er indiskutable, og de betragtes som bevis for arvelighedsloven. Det er sådan set i orden. Men hvilken lov forklarer de overraskende *forskelligheder* i familien, der ofte ses i intelligens og moralske karaktertræk mellem børn af samme forældre?

Der findes eksempler på, at et barn med ustyrlig adfærd og tilbøjelighed til at blive en vovehals og eventyrer, fødes i en traditionstro familie, som i mange generationer har boet og arbejdet på samme sted. Ingen disciplin kan tæmme barnets trang – ingen lokkemidler kan holde det hjemme. Hvordan kan et menneske med så afvigende karaktertræk komme til verden i disse omgivelser? Og hvordan kommer familiens "sorte får" ind i en familie, som i mange generationer har holdt familietraditionerne i hævd? Hvordan vil man forklare, at børn med ren og ophøjet moral i nogen tilfælde må udfolde den medfødte indre skønhed i et ukultiveret og amoralsk miljø? Hvorfor skal et frø fra en fin og ædel plante spire og vokse i næringsfattig jord? I alle disse tilfælde er reinkarnation nøglen til det logiske svar. De intellektuelle og moralske egenskaber arves ikke fra forældrene, men fra sjælen. Disse egenskaber stammer ikke fra det fysiske legeme, som kun er i stand til at overføre forældrenes biologiske arv. Man kan se bemærkelsesværdig fysisk lighed mellem søskende, som kan have lige så bemærkelsesværdige modsætninger hvad angår mentale og moralske egenskaber. Fysisk arvelighed kan forklare det første – ikke det sidste.⁴⁵ Reinkarnationsteorien udfylder dette hul i forståelsen og gør således teorien om menneskelig udvikling fuldstændig.

- IV. Dette samme problem er endnu tydeligere i et helt almindeligt eksempel – nemlig hos tvillinger. Ikke alene har tvillinger samme forældre. Under graviditeten har de haft nøjagtig de samme betingelser. Og alligevel ser man ofte en

⁴⁵ Spørgsmålet om atavisme er ikke glemt. Heller ikke spørgsmålet om, hvordan disse uoverensstemmende typer kan fødes i samme familie, hvis sjælene, som åndsvidenskaben siger, føres til passende omgivelser. Men disse punkter vil blive behandlet under kapitlet: "Indvendinger". (Atavisme er betegnelsen for en egenskab, der fandtes hos en slægtning flere generationer tilbage, men som nu viser sig igen).

eksakt *fysisk lighed* – kombineret med en lige så eksakt *sjælelig og moralsk ulighed*. Det er også værd at bemærke, at mens tvillinger ofte mens de er børn ligner hinanden så meget, at selv moderen har vanskeligt ved at se forskel på dem, kan der senere – når sjælen har haft tid til at fungere gennem sit fysiske redskab – opstå tydelige ændringer, hvor ligheden gradvis fortager sig, og de individuelle karaktertræk former ansigtstrækkene.

- V. Den ekstraordinært tidlige modenhed, som af og til ses hos børn, kræver også en forklaring. Hvordan kunne Mozart i en alder af kun fire år demonstrere et enestående musikalsk talent, uden at nogen havde undervist ham? Ikke alene havde han et usædvanligt fint øre for musik, men han havde også en medfødt evne til at harmonisere melodier uden at overtræde den komplicerede harmonilæres mange regler, som ellers kun kan læres gennem tålmodigt studiearbejde. Man hører ofte forklaringen: "Han blev født i en musikalsk familie." Ja naturligvis – ellers ville det være vanskeligt at forestille sig, hvorfor han skulle have arvet sit fine fysiske redskab, der var en nødvendig betingelse for, at hans enestående geni kunne komme til udtryk.

Men hvis det var Mozarts familie, der gav ham både det usædvanlige geni og det forfinede fysiske redskab, som var en forudsætning for, at evnerne kunne komme til udtryk, må man spørge, hvorfor ingen i hele hans familie havde den samme fantastiske musikalske evne, selvom så mange familiemedlemmer fik deres fysiske redskaber fra samme kilde som ham? Hele Mozarts liv kom hans usædvanlige musikalske evner til udtryk i symfonier, sonater, operaer og messer – denne musikalske rigdom, der fossede frem som kaskader fra en uudtømmelig kilde. Der kunne nævnes mange andre eksempler på børn med talenter, der klart overgik deres læreres – ja, man har set børn, som med lethed kunne løse matematiske opgaver, som deres lærere hele livet forgæves havde kæmpet for at løse.

- VI. Tidlig modenhed hos børn er kun én form for genialitet. Selve geniet kræver en forklaring. Hvor kommer det fra? Det er vanskeligt at følge sporet. En Platon, en Dante, en Shakespeare, en Newton – hvorfra kommer deres enestående genialitet? De blev født i familier, der på ingen måde løftede sig over en gennemsnitsfamilie. Desuden var disse genier både familiens første og sidste geni, og det var kun deres navne, der gjorde familiernes navne udødelige. Og logisk set må det betragtes som et bevis for, at familiens øvrige medlemmer ikke har været særlig begavede. Man kan således se, at der *kan* fødes et helt usædvanligt barn i en helt almindelig gennemsnitsfamilie. Dette barn elskes, plejes, og opdrages på samme måde som de øvrige børn i familien – men så viser det sig, at den ene unge i spurvereden i virkeligheden er en ung ørn, der pludselig løfter sig mod Solen. Hvis noget tilsvarende skete i fuglenes verden, ville man aldrig med sænkede stemmer mumle noget om arvelighed og et gådefuldt tilfælde af atavisme. Man ville forsøge at opspore ørnens stamfader – ikke spurvenes genealogi⁴⁶. Og når den stærke sjæl dukker op i gennemsnitsfamilien, må man søge årsagen til geniet i sjælen – ikke i familiens stamtavle. Mon der findes forskere, som har mod til ved hjælp af arvelighedsloven at give en logisk forklaring på årsagen til de store moralske genier som Lao-Tze, Buddha, Zarathustra og Jesus? Hvis rødderne til deres overjordiske indsigt og adfærd skal findes i de fysiske forfædres jord, må man også forestille sig, at kilden til deres genialitet er opstået i den åndeligt uvidende menneskehed.

46 Genealogi er læren om afstamning og slægtskabsforhold.

Hvorfra hentede de deres helt usædvanlige visdom, deres åndelige indsigt, deres dybe forståelse af menneskelig lidelse og nød? Man har i den grad ladet sig blænde af deres lære, at man har betragtet den som en åbenbaring fra en overnaturlig guddom, selvom den ganske enkelt er et resultat af utallige af inkarnationers erfaringer. De, der forkaster troen på en overnaturlig guddom, må enten acceptere reinkarnation eller indrømme, at disse ophøjede skikkelsers oprindelse er et uløseligt problem. Hvis arvelighed kunne skabe en Buddha og en Kristus, så vil det være sund fornuft at antage, at der måtte findes mange af deres slags?

- VII. Man når til samme konklusion, når man lægger mærke til den enorme forskel, der er på menneskers evne til at lære forskellige kundskaber. Hvis man præsenterer to personer med et intellekt, der ligger over gennemsnitsmenneskets, for det samme filosofiske problem, vil den ene hurtigt fatte problemets grundprincipper, mens den anden vil være uinteresseret og betragte det som uvæsentlig. Præsenterer man en anden type problem for de samme to personer, vil deres reaktion måske være omvendt. Den ene "føler sig tiltrukket" af én tankeretning – den anden af en anden. Hvis to mennesker føler sig tiltrukket af de esoteriske ideer og begynder at studere åndsvidenskab, vil den ene efter et års tid være fortrolig med hovedbegreberne og være i stand til at anvende dem i sit liv, mens den anden stadig er forholdsvis uvidende. Den ene fandt de grundlæggende principper selvindlysende ved første blik – mens den anden oplevede dem som nye, mystiske, uforståelige og uacceptable. For den ene er reinkarnation en selvfølge. For den anden er tanken ny og vanskelig at acceptere.

Den ene lærer hurtigt, fordi der er tale om erindring fra tidligere liv. Det drejer sig om at genopfriske fortidens viden. Den anden lærer langsomt, fordi der er tale om ny viden, og derfor vil indlæringsprocessen være langsom og besværlig.

- VIII. Intuition er en evne, der er nært forbundet med denne hurtige genopfriskning af fortidens viden, for intuition er evnen til at erkende en sandhed som sand ved første blik. Intuitiv erkendelse har ikke behov for en langsom analyse- og argumentationsproces for at nå til en fuldstændig overbevisning. Hvis man oplever en genkendelse af en kendsgerning, som man var fortrolig med i tidligere liv, selvom man møder den første gang i det nuværende, hører den til kategorien intuition. Kriteriet er, at ingen ræsonnementer kan ændre den indre overbevisning, som man opfattede i samme øjeblik. De argumenter, der efterfølgende bruges for at forklare, at erkendelsen er sand, bruges for at overbevise andre – ikke personen selv.
- IX. Reinkarnationslæren er den eneste teori, der kan forklare problemerne med ulighed i menneskets evner og begavelse og i livets forhold. Denne gådefulde ulighed gør det vanskeligt at opretholde troen på en retfærdig verden, for tilsyneladende er menneskeheden enten et stykke legetøj i en lunefuld og ansvarsløs skabers hånd, eller den kastes tilfældigt rundt af en ubarmhjertig og sjælløs naturs blinde kræfter.

Det ene barn fødes med en hjerne, der er egnet til at være et redskab for lave begær – en forbryders hjerne. Faderen er måske kriminel, og moderen er muligvis prostitueret. Barnet opdrages derfor til et amoralsk liv i et hårdt miljø, og de negative tendenser stimuleres løbende af omgivelserne. Et andet barn fødes med en god hjerne, der er i stand til at give udtryk for høj intelligens. Det fysiske grundlag for at udtrykke brutale begær er begrænsede. Forældrene

er moralske og pålidelige mennesker, der opdrager barnet til at tænke, føle og handle fornuftigt og samvittighedsfuldt, og de hjælper det til ikke at give efter for lave og umoralske tanker. Det ene barn er alene i kraft af sin fysiske organisme og sit miljø dømt til at leve et liv i kriminalitet – medmindre det guddommelige i barnet er i stand til at gøre sig gældende og kæmpe imod omstændighedernes stærke magt. Det andet barn er i kraft af sin organisme og sit miljø på forhånd bestemt til at leve et liv, der er fyldt med gavnlige aktiviteter, og der er sjældent behov for at kæmpe imod det onde. I stedet vil dette menneske kæmpe for at forbedre tilstandene i verden, og dermed vil det stimulere sin egen udvikling i positiv retning.

Hvordan vil man forklare disse to helt forskellige skæbner, hvis man forudsætter, at det er første og eneste gang, at de to mennesker fødes til et liv her på Jorden? Skal man forestille sig, at en almægtig guddom bevidst skaber to liv, hvorefter denne gud af uforklarlige årsager beslutter at forbande det ene barn, og derfor vælger at pine og ydmyge det på den mest forfærdelige måde, mens guddommen samtidig velsigner det andet barn med de bedste, højeste og smukkeste potentialer? Hvis det fungerer på denne måde, medfører det, at menneskeheden er totalt hjælpeløs, for så er mennesket i hænderne på en lunefuld og fuldstændig uretfærdig overmagt, som det kun kan underkaste sig i rædsel, mens det hele tiden frygter det værste. Al tale om at den guddom, som mennesket tilbeder, er retfærdighed og kærlighed, må ophøre. Og hvis man mener, at disse tilstande er et resultat af naturens kræfter, der rammer både blindt og tilfældigt, vil mennesket være et lige så hjælpeløst offer for årsager, som det hverken forstår eller har mulighed for at kontrollere. Det eneste mennesket kan gøre, er passivt at iagttage, hvordan menneskeheden lider, mens det undrende betragter, hvordan skæbnens lotteri blindt trækker vindere og tabere, uden at de selv har bedt om at deltage i livets lotteri.

Men hvis reinkarnationsteorien er sand, kan man konkludere, at verden styres efter retfærdige love, for skæbnen ligger i menneskets egne hænder. Tendenser til negativ tænkning, ondskabsfulde handlinger og samvittighedsløs og hensynsløs forfølgelse af egoistiske mål, opbygger gradvis en fysisk hjerne, som vænnes til at give disse tilbøjeligheder et endnu tydeligere udtryk. Det vil være en hjerne med perfekte kanaler for negative tendenser, mens positive tanker vil prelle af. Dette dårlige redskab har mennesket selv skabt, og den selvskabte affinitet vil føre det til forældre med legemer af samme dårlige kvalitet, ganske enkelt fordi de er i stand til at tilbyde en fysisk arv, der er i overensstemmelse med den karmiske situation. Frygteligt? Åh ja – ligeså frygteligt som alkoholisme fører til nedbrydning af legemet og hjernen. Men når der findes retfærdighed og ubrydelige love, findes der også håb. Intet menneske er som et siv, der svajer for vinden. Alle mennesker uden undtagelse er herre over deres egen skæbne, for alle kan erhverve sig indsigt i disse love, der er ens for alle og som aldrig svigter. Hvis man følger de universelle love, vil de blive en støtte og en hjælp i steder for en hård modstander. Mennesket vælger selv, om det vil skabe sig en dårlig skæbne, eller om det vil skabe sig en god. Den gode skæbne vil selvsagt medføre et resultat, der er det modsatte af egoistens. Modstand mod negative tanker, følelser og handlinger, tålmodighed, barmhjertighed og uselvskhed vil medføre, at et menneske fødes med en hjerne, som vil være endnu bedre til at give udtryk for disse egenskaber, mens negative impulser affærdiges. Et menneske med denne natur vil blive ført til et miljø, hvor der er mulighed for at udvikle de gode tendenser, og tiltrukket af forældre, der giver mulighed for at arve det rette fysiske materiale.

Men i begge tilfælde bygges sjælens bolig efter den plan, som arkitekten – sjælen – har lagt, og det er den, der har ansvaret for inkarnationens arbejde.⁴⁷

Reinkarnationslæren forklarer endvidere de markante forskelle, der er på de fleste menneskers interesser, målsætninger og evner. Man kan se et meget energisk og seriøst arbejdende menneske, der er begrænset af et svagt legeme, og hvis reinkarnationslæren opfattes som sandhed, forstår man, at mennesket er hæmmet i dette liv, fordi det har været dovent og forsømt at udnytte sine evner i en foregående inkarnation. Og man kan se et andet menneske, der kæmper for at nå højere åndelige mål i livet, og som kæmper med brændende iver for at fatte de esoteriske begreber – og alligevel lykkes det ikke at tilegne sig filosofiens mest elementære og fundamentale ideer – eller at leve i overensstemmelse med de mest beskedne krav til åndelig livsførelse. Årsagen er gode men forspildte chancer i de seneste liv, hvor de gode muligheder blev ignoreret eller nedvurderet, og derfor har mennesket selv besværliggjort udviklingen og har begrænset sine evner og muligheder.

Der findes en anden faktor, som må opfattes som en uovervindelig vanskelighed for mennesker, som tror på, at det er en personlig gud – et almægtigt forsyn – der skaber menneskesjælene. Er det logisk at forestille sig, at denne guddom er afhængig af sine skabningers seksuelle begær for at kunne udøve sin skabende magt? Hvordan kan man i ramme alvor tro, at Gud skulle være tvunget til at afvente, at menneskenes lidenskaber blusser op og de seksuelle drifter fører til samleje, før Han er i stand til at skabe en sjæl, der kan believe det nye legeme. Det vil jo sige, at Gud må afvente situationer, der i de fleste tilfælde opstår på grund af egoistiske ønsker om selvtilfredsstillelse? Forestillingen om guddommens konstante arbejde med at skabe nye sjæle til de legemer, som mennesker undfanger i én uendelighed, og som er udtryk for menneskenes lyster og luner, virker både naiv og frastødende for mennesker med respekt for deres guddommelige ideal. Men hvis man afviser reinkarnationsteorien, findes der ikke et alternativ til denne forestilling, hvis man tror, at mennesket er en ånd – eller *har* en ånd, som de fleste foretrækker at sige.

- X. Et andet argument, der er henvendt til alle, der tror på menneskets udødelighed, er, at alt, hvad der træder ind i et tidsforløb, også må træde ud af dette tidsforløb. Alt, hvad der har en begyndelse, må også have en slutning. Den indlysende konsekvens af evigt liv efter det fysiske legemes død er et evigt liv *før* fødslen. Det var grunden til, at Hume⁴⁸ udtalte, at metempsykosis er den eneste teori om sjælen, som filosofien burde tage alvorlig – for *”det, der er uforgængeligt, må være uden oprindelse”*. Denne holdning, der sædvanligvis afvises af filosofferne, må enten anerkende reinkarnationen eller benægte, at det individuelle liv fortsætter efter døden.
- XI. Hvis man går ud fra, at den åndelige intelligens i mennesket er udødelig, må man spørge, om det er i overensstemmelse med sund fornuft at mene, at denne intelligens eksempelvis fødes i et uland, hvor det lever sit fysiske liv og forlader det i døden for aldrig mere at vende tilbage til det fysiske liv for at lære de utallige ting, som den endnu ikke havde mulighed for at lære? Enhver ved, at det er muligt for et mennesket at opnå uendeligt meget mere på alle

⁴⁷ Det må aldrig glemmes, at fysisk status og rigdom eller fattige og beskedne ydre vilkår ikke er ensbetydende med godt eller dårligt miljø. Og et godt miljø medfører ikke, at der ikke er vanskeligheder i livet, eftersom modstand repræsenterer muligheder for udvikling.

⁴⁸ Hume er en anerkendt engelsk filosof.

livets områder end det, et uland er i stand til at give. Hvorfor i alverden skulle denne intelligens dog forlade det fysiske liv for tid og evighed? At sende en så uudviklet intelligens ind i en højere sfære af åndeligt liv ville være det samme som at sende et skolebarn fra første klasse direkte til universitetet. Almindelig sund fornuft ville kræve, at barnet skulle vende tilbage til skolen år efter år efter hvilepauserne i skoleferierne, indtil det havde nået afgangsklassen. Først derefter – når skolen havde lært barnet alt, hvad den formåede – kunne barnet gå videre til universitetets dybere og mere omfattende kundskab – og senere til det rigere liv, som er et resultat af den modne alder.

- XII. Konklusionen på analogien må være, at midlertidige og permanente elementer udgør ét liv, der fungerer samtidigt i det samme kredsløb. Bladene på et træ springer ud. De vokser og når deres fulde udvikling og falder af. Mens de lever, tager de næring til sig og forvandler den til stoffer, der er nyttige for træet. Bladene overfører udbyttet af deres livskraft til træet og visner og dør. De samme blade genopstår ikke, men træet fører deres livskraft videre og skaber nye blade næste forår. Bladene svarer til personligheden. Den fødes, lever, samler erfaring, forvandler erfaringerne til evige værdier og overfører dem til sjælen, hvorefter personligheden dør og forsvinder. Men når hvileperioden er forbi, udsender sjælen en ny personlighed for at udføre et lignende arbejde, og sådan opbygges "menneskets træ" og væksten fremmes. Overalt i naturen kan man iagttage, hvordan det forgængelige beriger det evige, for det forgængelige arbejder for udviklingen af det evige, som det selv kun er et midlertidigt udtryk for.
- XIII. Tilbagevendende cyklusser i historien tyder på, at et større antal personer inkarneres i grupper. Ved afslutningen af visse tidsperioder – der spænder over 1.500 år – ser man, at bestemte mennesketyper med et bestemt særpræg – som var karakteristisk for begyndelsen af perioden – dukker op igen. Med denne tanke i baghovedet kan man eksempelvis sammenligne den augustinske periode i den romerske historie med dronning Elisabeth I's tid i den engelske. Man kan sammenligne den erobrende, koloniserende menneskestype, der opbyggede det romerske kejserrige, med den engelske imperialisme og kolonitid. Eller man kan sammenligne de religiøse tankestrømme i det 3. og 4. århundrede efter Kristus med dem, som har været fremherskende i det 18. og 19. århundrede. I den "nye" interesse for mystik og gnosticisme kan man spore en tilbagevendende af de tankestrømme, der herskede i slutningen af det 4. århundrede. Går man endnu dybere, vil man begynde at forstå, at åndsvidenskabens oplysning om, at gennemsnitsperioden mellem inkarnationerne er 1.500 år, ikke er hverken gætterier eller fantasi.
- XIV. Mennesketyper og civilisationers opblomstring og forfald forklares bedst ved reinkarnationshypotesen. Man ser, at nogle civilisationer uddør, til trods for den indsats, der gøres for at forhindre deres forfald. Befolkningen bliver ufrugtbar, og folkemængden reduceres på denne måde gradvis, indtil det kun er et spørgsmål om tid, før mennesketypen helt forsvinder fra den fysiske verden.

Tilhængere af reinkarnationsteorien siger, at "sjælene forlader civilisationen". Alt, hvad der kan læres gennem mennesketypens særpræg, er nu lært. De sjæle, som engang besjælede civilisationens børn, er gået til andre civilisationer, og det sker, når der ikke findes flere unge sjæle, som skal lære de menneskelige erfaringers ABC gennem denne civilisation. Set fra årsagernes verden er der

derfor ikke længere behov for den, og derfor må den uundgåeligt forsvinde. Man kan se, at når en civilisation har nået sit højdepunkt, går den langsomt men sikkert ned ad bakke, mens en anden samtidig begynder at løfte sig. Når de mere fremskredne sjæle har udnyttet alle civilisationens muligheder, søger de en anden mennesketype med højere muligheder og overlader til mindre fremskredne sjæle at inkarnere i den første type. Efterhånden bliver de sjæle, der inkarnerer i den første type, stadig færre og mindre intelligente, indtil det kritiske stadie nås, og tegnene på undergang viser sig.

Indvendinger mod reinkarnation

De indvendinger, som omtales i dette kapitel, er bare et uddrag af de argumenter, der sædvanligvis fremsættes af modstandere af reinkarnationsteorien. De omtales kun som en prøve på, hvad tilhængere ofte konfronteres med.

- I. *Tabet af erindringen.* Dette punkt er omtalt så udførligt i kapitlet: "Hvad er det, der *ikke* reinkarnerer?", at en gentagelse må være overflødig.
- II. *Verdensbefolkningens vækst.* Mange stiller spørgsmålet: Hvis sjælenes antal konstant er det samme, hvordan vil man så forklare, at verdensbefolkningen vokser? Forklaringen er enkel, for antallet af sjæle på kausalplanet er ikke det samme som antallet af sjæle i inkarnation. Antallet af sjæle er konstant, men antallet af inkarnerede sjæle er meget begrænset i forhold til antallet af ikke-inkarnerede. Eller – for at give svaret i en mere konkret form: Hvis man forestiller sig, at der er 60 mia. sjæle, hvoraf 6 mia. er i inkarnation, vil der være 54 mia. ikke-inkarnerede. Hvis man desuden forestiller sig, at der går en periode på 1.500 år, inden de 6 mia. igen kan komme i inkarnation – og at de samme betingelser gælder for de øvrige 54 mia. sjæle – så vil det være nemt at indse, at en ganske lille afkortning af den periode, der går mellem inkarnationerne, vil forøge den inkarnerede befolkning i en meget betydelig grad.

De, der fremsætter dette spørgsmål, går som regel ud fra, at der er lige mange inkarnerede og ikke-inkarnerede sjæle, men sandheden er, at antallet af ikke-inkarnerede er langt større. Planeten Jorden er som et lille klasselokale i en storby, hvor elever fra hele byen kommer og går. Nogle gange er lokalet kun halvt fyldt – andre gange er det overfyldt. Men det har ingen indflydelse på storbyens samlede indbyggerantal. På samme måde kan menneskehedens lille planet på forskellige tidspunkter være tyndt eller tæt befolket, uden at dette ændrer det praktisk talt udtømmelige reservoir af sjæle.

- III. *"Reinkarnationen ignorerer arvelighedsloven."* Det er en misforståelse, for reinkarnationsteorien *bekræfter* arvelighedsloven på det fysiske område. Ifølge reinkarnationsteorien er det naturligvis forældrene, der leverer det fysiske materiale til barnet. Man kan sige, at de præger barnet med deres eget stempel, for de molekyler, som barnets legeme dannes af, har en medfødt tilbøjelighed til at vibrere på bestemte måder og til at indgå bestemte kombinationer. Således nedarves for eksempel anlæg for visse sygdomme, og det samme gælder visse vaner, adfærdsmønstre etc.

Men nogen vil måske indvende, at disse områder ikke dækker alle arvelige forhold, for sjælelige ligheder og særpræg nedarves på samme måde som de fysiske. Det er til en vis grad korrekt, men det sker langt fra i den udstrækning, som det påstås af modstandere af reinkarnationstanken. Forældrene afgiver æteriske såvel som fysiske atomer og ligeledes kamiske elementer – navnlig

moderen – og disse kvaliteter påvirker både hjernens molekyler og de øvrige dele af barnets legeme. Derfor kan bestemte særpræg, som er karakteristiske for forældrene, også vise sig hos barnet – og det medfører, at sjælens udtryk begrænses. Reinkarnationsteorien accepterer således, at forældrene *har* arvelig indflydelse på barnet, men på den anden side må man ikke glemme barnets helt selvstændige udvikling, der vejer lige så tungt som bevis på reinkarnation, som de beviser, der stammer fra forældrenes indflydelse. Åndsvidenskaben giver på denne måde en fuldstændig forklaring på både ligheder og uligheder, mens arvelighedsloven kun giver en delvis og ensidig forklaring, fordi den alene lægger vægt på lighederne og ignorerer ulighederne.

- IV. *“Atavisme er tilstrækkelig forklaring på ulighederne”*. Man begrunder geni med atavisme, og det samme gælder alle andre mennesketyper, der totalt afviger fra forfædrene. Men hvis geni er et tilfælde af atavisme, så *må* man være i stand til at føre bevis på hvilke af forfædrene, der havde været geniale. Ellers er der ikke grundlag for påstanden om arvelighed. Genialitet skulle i givet fald *kun* vise sig – uanset om det sker med meget lange mellemrum – i familier, hvor genialiteten allerede tidligere havde vist sig. Hvis Shakespeare eksempelvis var et tilfælde af atavisme, må man kunne henvise til et medlem i slægten, der også var et helt enestående geni. Alene det faktum, at et geni pludselig gør en ellers fuldstændig ukendt familie verdensberømt, modsiger hypotesen om atavisme. Når slægten altid har levet i ubemærkethed, er det i og for sig et bevis for, at der aldrig tidligere har været et geni i familien. Man må også lægge mærke til, at man også bør påstå, at der er tale om atavisme, når der fødes et amoralsk barn i en god familie, men også her er der tale om et rent gæt, for påstanden savner ethvert bevis. Hvis geni kan forklares som atavisme, så må analogien tale for, at den modsatte karakter hører under samme kategori. Men i begge tilfælde kan påstanden ikke tages alvorligt, for det er umuligt at verificere postulatet. Og ifølge naturvidenskabelig praksis skal ethvert bevis baseres på kontinuitet i de tilfælde, man undersøger.
- V. *Den omstændighed, at et amoralsk barn fødes i en socialt velfungerende familie, mens et andet udpræget moralsk barn fødes i en socialt belastet familie, taler imod reinkarnationslærens teori om, at sjælen føres til forældre, der kan give det et velegnet legeme og tilbyde en opvækst i hensigtsmæssige omgivelser*. Umiddelbart vil man måske tro, at denne indvending er meget vanskelig at tilbagevise, men man glemmer en meget vigtig omstændighed – *de karmiske bånd*. Åndsvidenskaben oplyser, at sjælens fremtidige skæbne knyttes af de forskellige karmiske bånd, der er blevet skabt gennem relationer på godt og ondt i hvert fysisk liv. Kærlighed og had – den hjælp, der ydes, og den skade, der gøres – venskaber på godt og ondt – alle relationer og handlinger har en tendens til igen at føre sjæle sammen i en følgende inkarnation. Formålet er, at de sammen får mulighed for at forvandle virkningerne af de årsager, som de i fællesskab har skabt. Det er eksempelvis forklaringen på de uhyggelige eksempler på regulært had, som man nogle gange oplever mellem forældre og børn og mellem søskende. Dette medfødte had er ofte uforklarligt, for det er udtryk for en hævngrænsning, der skyldes en uretfærdighed, der ikke længere huskes. Det samme gælder de uforklarlige stærke bånd, der knytter mennesker sammen i dyb kærlighed og hengivenhed – bånd, der tydeligvis rækker ud over tid og rum. Denne stærke gensidige magnetisme kan ikke forklares på baggrund af begivenheder i ét enkelt liv, og derfor må årsagen søges i tidligere liv.

Afslutning

Og her er det hensigten at afslutte denne ufuldkomne behandling af et emne, der i virkeligheden er alt for omfattende og alt for dybt til, at man kan begrænse det til en vejledende introduktion som denne. Bogen er blot en skitse, der alene må betragtes som en indledning til et dybere studie af et af de absolut vigtigste problemer i den menneskelige tilværelse. Det er et studie, der – på det nuværende stadie af udviklingen – har langt større betydning end andre filosofiske og psykologiske studier.

Livet bliver et andet, når reinkarnation bliver en dybt rodfæstet overbevisning hos et menneske – en hypotese, der er højt hævet over al tvivl og nutidens bevisførelse på materialismens betingelser. Enhver dag i livet bliver blot en side i livets store bog. Enhver sorg bliver som skyggen af en sky, der driver forbi. Enhver glæde bliver som et solglimt, der reflekteres fra et spejl. Enhver død bliver som en flytning fra et faldefærdigt hus. En evig ungdoms kraft gennemstrømmer det opvågnende liv. En indre klarhed får tankernes oprørte bølger til at falde til ro.

Det klare lys, der udstråler fra menneskets evige intelligens, gennemtrænger stoffets tunge skylag, og den evige fred, som intet kan forstyrre, strømmer fra sjælen. Og til sidst – blændet af et ocean af lys – båret af et håb, der er alt for dybt til blot at være glæde – og alt for sikkert til at være sejrstolt – alt for vældigt til at kunne udtales – forenes mennesket med altet i en lykkelig bevidsthedstilstand. Hvis man sammenligner denne ophøjede bevidsthedstilstand med menneskets nutidige bevidsthed, vil den nuværende bevidsthed ligne ubevidsthed ... indtil evighedens stemme igen lyder:

*Kom frem! For Skaberens dag dæmrer,
og det nye hjul begynder igen at dreje!*

VisdomsNettet
www.visdomsnettet.dk